

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI LAP

1996/ IV - VI.

Magyar Madonna

Ki nekünk nem voltal lovagkori dama,
eszmény, kit falhoz köt a csúcsos rama;
kit sosem neztünk mint boldog barokk tündert.
Boldogasszony Anyánk, könyörögj népünkert!

Ki nem hordtal merev infansno brokatot,
de elő palastod adtak a karpatok
s Tisza, Duna, Hernád, Maros volt a zöldön
ezüst paszomantod - könyörögj e földön!

Ki közöttünk elő Nagyasszonyunk voltal,
mert nem fog le rama, aranyruha, oltar
s elsőaldozunk csöpp zászloin lengtel
könyörögj e sok kis nevetgelo szenter!

Ki búcsus zászlonkról neztel földjeinket
buzaszenteléskor s szüved áldást hintett,
aki Istent szülven szülni meg nem szünetel
malaszt anyja imadj magyar vetésünkert!

Kihez szentek, bosök szent tebolya illett,
mikor ott lebegtel mint gyozelmi Iliet
papista, protestans kuruc bohogokon
könyörögj mirajtunk, kuruc utodokon!

Ki ott lebegtel, hol sem élet, sem holtat
nem szánták, szüzeket megeroszakoltak,
falvakat, kriptákat gyújtottak, gyilkoltak
szanj meg minden testi lelki megraboltat!

Iranon szabdalta ruhad meg huanvos
fohasszal foltozza szegeny Magyar Janos
Fertalynst palastod könnyekkel gyöngyözött
Boldogasszony Anyánk, varrd össze köntösöd!

Skinék szép szemeben lattuk a szent tebolyt
sok szabadsagharcan - most remeny kek egholt
keküljön szemedhen s beküljön felettünk
Boldogasszony Anyánk, könyörögj erettünk!

Mész László 1951

TESTÜLETI ÜLÉSEK 2 - 8. oldal	ÁRNYÉKKASTÉLY 9. oldal
DR. MÁDL FERENC a népfőiskolán 10-11. o.	12 MAGYAR ÉVSZÁZAD 14-15. oldal
BARTÓK BÉLA turai gyűjtésének emlékei 16-18. oldal	KALOZ 19. oldal
AKI L HOMLOKON CSÓKELL a MÚZSA 20-21. oldal	LEGÉNYEK JEFJÚ GÓLKJRÁLYOK Németországban 23-24.o.

Tájékoztató a képviselő-testület 1996. február 27-i üléséről

A képviselő-testületi ülést Tóth István polgármester nyitotta meg. A polgármester úr bejelentette, hogy betegsége miatt csak az első napirendi pont tárgyalásánál tud jelen lenni. A Szervezeti és Működési Szabályzat értelmében ilyen esetben a rangidős bizottsági elnök (Kardoss Imre) jogosult az ülés levezetésére. Kardoss Imre képviselő megköszönte a bizalmat, de úgy gondolta, hogy az alpolgármester úr arra felkészültebb. Dolányi Mihály elfogadta a felkérést, de segítséget kért a jelenlévőktől az ülés levezetésében.

I. 1995. évi költségvetés zárszámadása

A napirendi pont előadója Dolányi Mihály alpolgármester és Nagyné Seres Terézia pénzügyi csoportvezető volt.

5/1996. sz. rendelet

Tura Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete az 1995. évi költségvetés zárszámadásáról szóló 5/1996. sz. rendelet-tervezetet elfogadta és rendelettel nyilvánította.

II. Környezetvédelmi rendelet első olvasata

A napirendi pont előadója Vadász György jegyző volt. A rendelet tervezetét a képviselők megkapták. Szóbeli kiegészítésében Vadász György elmondta, hogy az elkészített anyag egy munkapéldány, mely mindenképpen módosításra szorul. A rendelet-tervezet véleményezése valamint kiegészítése után, várhatóan, végleges szövegezzé lesz. A hozzászólások során kitűnt, hogy valóban szükség van a bizottságok véleményezésére, kiegészítő javaslatokra. A rendelet-tervezet későbbi időpontban ismét a testület elé fog kerülni, várhatóan már a végleges formában, melynek elfogadása után lehet érvényt szerezni a rendelet előírásainak.

III. Beszámoló az Iskolaszék tevékenységéről

A napirendi pont előadója Kuti József, az Iskolaszék elnöke volt. Az előre elküldött írásos anyag szóbeli kiegészítésében elmondta, hogy az Iskolaszék és az iskola együttműködése jó. Mindenki komolyan vette a feladatokat. Két év alatt jelentős előrelépés történt az iskola társadalmi társadalmi terén. A kérdések, hozzászólások során kialakult vélemény az volt, hogy az igen nagy munkát igénylő feladatot az Iskolaszék tagjai és elnöke sikerrel végezte, volt értelme az áldozatos munkának. Dolányi Mihály alpolgármester a képviselő-testület nevében megköszönte az Iskolaszék két éves munkáját. Elmondta, hogy úttörő szerepet vállalva jól tevékenkedett mindenki. A testület a beszámolót elfogadta.

IV. Hőforrás fejlesztése

Hőforrás környéki zártkertek rendezéséről tájékoztató

A napirendi pont előadója Dolányi Mihály alpolgármester volt. A szóbeli előterjesztés során elmondta, hogy 1995. március 8-án kötött együttműködési szerződésben rögzítésre került I. ha földterület megvásárlása a hőforrásnál. Az abban rögzítettek egyik feltétele az volt, hogy virágkertészetre használható energiatakarékos növényház építését kezdik meg 1996. március 8-ig. Az eltelt egy évben a látszat ellenére nagyon komoly piackutatási munkát végeztek. Ennek eredményeként az alábbi befektetési lehetőségeket tárták fel:

1. Kristályvízpalackozó üzem.

2. A hévizet hasznosító haltenyésztéssel járó biotechnológiai kísérleti üzem felépítése 100 t/év termelési kapacitással. Ez egy Magyarországon eddig még nem telepített mintalétesítmény lenne. Tevékenységük és szakértelmük körén belül csak a fenti két téma látszik a magyar gazdaságban rentábilis tevékenységnek. Mivel zaj- és szaghatás nélküli tevékenységről lenne szó, egyik termelési ág sem veszélyeztetné a tervezett nemzetközi gyógyüdülő megvalósítását. A SCANDIMPEX továbbra is továbbra is együttműködésre kész a nemzetközi gyógyüdülő megvalósításában, saját külföldi kapcsolataim keresztül a beruházó felkutatásában, megnyerésében. A kérdések, hozzászólások elhangzása után Bartos Dezső úr, a SCANDIMPEX igazgatója válaszában elmondta, hogy van már üzletárs és beruházó, ez utóbbival szerződést is kötöttek. Annak értelmében áprilisban indulna a beruházás. Kérdésként vetődött fel, hogy miért ragaszkodnak Turához. Bartos úr válasza az volt, hogy egyetlen hévízkútnak sincsen ilyen adottsága, mint ennek. Közélemben pedig fejlesztési tartalékterületek vannak. Továbbá elmondta, hogy a strand létrehozásában segítséget fognak nyújtani. Végezetül azt kérte, hogy a testület adja hozzájárulását ahhoz, hogy ő, mint magánszemély legyen tulajdonosa az I. ha földterületnek. Vállalja, hogy rendelkezésre bocsátja a földterületet a SCANDIMPEX Kft.-nek. A Fejlesztési Bizottság javasolta a módosító kérelmet elfogadását. A képviselő-testület az alábbi határozatokra hozta:

23/1996. sz. határozat

Tura Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete a hőforrás fejlesztése érdekében Bartos Dezső (1056. Bp. Belgrád rkp. 3-4.) magánszemély részére I. ha földterület elidegenítését jóváhagyja azzal, hogy Bartos Dezső, mint a SCANDIMPEX Kft. igazgatója garanciát vállal és az adás-vételi

szerződésben biztosítja az önkormányzattól vásárolt területet a SCANDIMPEX Kft. részére. Ezzel egyidejűleg visszavonja a 9/1996. sz. határozatát.

24/1996. sz. határozat

Tura Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete a SCANDIMPEX Kft. (1056. Bp. Belgrád rkp. 3-4.) által benyújtott módosító kérelmét elfogadta.

V. Szakorvosi ellátás fejlesztése

A napirendi pont előadója Borsosné Dr. Vészi Zsuzsanna, ügyvezető háziorvos volt. Az írásos anyagban a testület tájékoztatást kapott a község közegészségügyi ellátottságáról. Szóbeli kiegészítése során az előadó elmondta, hogy az előzőekben tervezett nőgyógyászati szakrendeléshez szükséges felszereléseket a Hatvani Kórház nem tudja biztosítani, és a TB sem tud támogatást nyújtani. Sajnos, a gyógytornász alkalmazása a közeljövőben nem oldódik meg. Véleménye szerint jó lenne egy reumaszakorvos alkalmazása. A hozzászólások, kérdések elhangzása során kitűnt, hogy községeinkben a lehetőségekhez képest megoldott az orvosi ellátottság. Továbbiakban a jelenlegi központi rendelőnél még meglévő lehetőségeket fel kell támasztani, és a helyiségek méretének ismerete, valamint a szükséges egyeztetések elvégzése után az elengedhetetlen szakorvosi ellátást kell megtervezni.

VI. Temető helyzetének megvitatása

A napirendi pont előadója Dolányi Mihály alpolgármester volt. Szóbeli előterjesztésében elmondta, hogy ez egy állandóan napirenden lévő téma. A jelenlegi temetőben a baloldali parcella az, ahol régi sírok vannak, és lehetőség lenne a rátenetésére. Természetesen ezt megelőzően meg kell hirdetni, hisz a még élő hozzátartozók az ott lévő sírhelyeket megválthatják. A temetőnek ebben a részében a talajvíz felső határát meg kell előzetesen vizsgálni, mert ez is okozhat problémákat. Az új temető kialakítása - mely elkerülhetetlen - igen nagy feladat lesz, hiszen komplettervet kell készíteni. Ez komoly beruházásként fog jelentkezni, melynek a költségvetése is igen magas lesz. A hozzászólások azt erősítették meg, hogy minél előbb el kell kezdeni a konkrét feladatok összegyűjtését és a tervezést.

VII. Szolgálati lakások helyzete

Tabán úti lakás átengedése az egyháznak

A napirendi pont előadója Dolányi Mihály alpolgármester volt. Előterjesztésében elmondta, hogy ha hűs lakás fölött van a szolgálati lakáslétszám, akkor kötelessége az önkormányzatnak lakásrendelést alkotni. Dr. Szabó Csabáné - férje halálózása után - a szolgálati lakásban jöhiszemű, jogaim nélküli lakó. A törvény értelmében a lakásból csak akkor tétető ki, ha az adott településen van neki lakása. A hozzászólások is azt igazolták, hogy a szolgálati lakásokra vonatkozólag valóban kellene egy rendeletet alkotni, melynek alkalmazása a váratlan esetek közébejöttkor megoldást adhatna. A képviselő-testület az alábbi határozatot hozta:

26/1996. sz. határozat

A képviselő-testület a Park út 34. szám alatt levő szolgálati lakás lakásbérletének megszűnése érdekében felhatalmazza az alpolgármestert és a jegyzőt, hogy a bérleti jogi képviselőjével tárgyalásokat folytasson a pénzbeni térítés összegével kapcsolatban.

27/1996. sz. határozat

A képviselő-testület a plébános úr kérésének helyét ad. 1996. március 1-től az egyházközségnek átadja a Tabán úti szolgálati lakás hitoktatói lakás céljára történő felhasználás végett.

VIII. Galgamenti és Gödöllő Környéki Önkormányzatok Szövetségéhez csatlakozás

A napirendi pont előadója Dolányi Mihály alpolgármester volt, aki elmondta, hogy az alapító önkormányzatok az évek során a települések között kialakult kapcsolatokat a társadalmi, gazdasági, földrajzi, táj- és kulturális azonosságok alapján, attól a céltól vezérelve, hogy a térséget érintő területfejlesztési és egyéb kérdésekben egységesen tudjanak fellépni, megalakították a Galgamenti Települési Önkormányzatok Szövetségét. A társulás feladata a tagönkormányzatok terület- és településfejlesztésének kölcsönös érdeklésén alapuló koordinálása. A testület az alábbi határozatot hozta:

28/1996. sz. határozat

Tura Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete a Galgamenti és Gödöllő Környéki Önkormányzatok Szövetségéhez való csatlakozást támogatja.

IX. TIGÁZ részvények eladása

A napirendi pont előadója Dolányi Mihály alpolgármester volt. Tájékoztatta a testületet, hogy a TIGÁZ Rt. vagyonából az önkormányzatok tulajdonába kerülő részvények értékesíthetőségével kapcsolatban felmerült a gazdasági

II. Intézményi térítési díjakról

Homolyáné Kiss Margit igazgatási csoportvezető elmondta, hogy a szociálisan rászorult személyek részére a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat az államnak és az önkormányzatnak kell megteremtenie. Szakosított ellátási formákhoz tartozik: az Idősek Otthona, idősek étkeztetése, házigondozása, a gyerekek napközbeni étkeztetése, a Bölcsőde térítési díja, ill. a személyes gondoskodást nyújtó ellátás. A szociális törvény értelmében a fenntartó szervezetnek kell évente megállapítaniuk a személyes gondoskodás térítési díjait. A rendeletalkotás előtt a jegyző felkérte az intézményvezetőket, hogy a szociális törvény és a végrehajtás körülményeinek megfelelően tegyék meg javaslatukat az 1996. évi térítési díjakról. A javaslatoknak megfelelően készült el a rendelet-tervezet. A tervezet alapján a testület rendeletben fogadta el a következő térítési díjakat:

Idősek Otthona intézményi térítési díj: 12.000.- Ft/hó v. 400.- Ft/nap
 Idősek Otthona napi étkeztetési díj: 160.- Ft/nap
 (Azok a gondozottak, akiknek nincs jövedelmük, nem fizetnek térítési díjat. A gondozottak túlnyomó többsége képes a térítési díj megfizetésére.)
 Házi segítségnyújtás: 200.- Ft/óra
 Idősek Otthonából biztosított étkeztetés: 120.- Ft/ebéda
 Bölcsőde étkeztetés nyersanyagköltsége: 66.- Ft/nap/fő
 Bölcsőde szociális alapellátás: 1.250.- Ft/hó/fő
 Óvoda étkeztetés: 83.- Ft/nap/fő (Az önk. díjkezdménye a nevelési segélykeret terhére: 10.- Ft/nap/fő)
 Iskola étkeztetés: 112.- Ft/nap/fő (Az önk. díjkezd.: 12.- Ft/nap/fő)
 Az új térítési díjak 1996. április 1-től 1997. március 31-ig lehet alkalmazni.

III. Beszámoló a Millecentenáriumi Emlékbizottság munkájáról

Tóth Péter László a bizottság elnöke elmondta, hogy a bizottság minden tagja szívvel-lélekkel végzi munkáját. Az elnökségi működés a feladatok felosztásával történik. Állandóan visszatérő fájdó problémája a bizottságnak az anyagiak felemlegetése. Úgy érzi, nem kell esetelni, hogy mit jelent tervezni a jövőre nézve úgy, hogy az anyagi háttérrel nem ismerik. Az eddig eltelt hónapokban próbálták nagyon takarékosan megszervezni a programokat, odafigyelve, hogy azzal együtt ne menjen a színvonal rovására. A továbbiakban is próbálják kiadásait a minimumra csökkenteni. Társadalmi munkában vegyék tevékenységüket, sőt többen saját pénzüket kölcsönözték, mikor az önkormányzat szorult helyzetben volt. Kiemelte, hogy fontosnak tartja a testvérközségek részvételét a millecentenáriumi ünnepségsorozatban. Eddig csak májusig tudtak konkrétan tervezni, mert az anyagiak ismerete nélkül tovább nem merték. Szeretnék azonban, ha a további elképzelések (Június, Augusztus 20-i három napos program, Szüreti bál, Október 23. méltó megünneplése, stb.) is megvalósulnának, melyhez az önkormányzat támogatását kéri. Pásztor László az Okt. Kult. és Sportbizottság elnöke javasolta a testületnek az elnök és a bizottsági tagok részére meghatározott összegű havi tiszteletdíj megállapítását. Tóth István polgármester elmondta, hogy a testület által megszavazott 2,2 mlFt millecentenáriumi költségtervezetnek tartalmaznia kell a tisztségviselők honorálását is. Azt, hogy ki milyen arányban kapjon, döntse el az Emlékbizottság. Megérdemlik a díjazást, megdolgoztak érte. Nem a képviselő-testület határozza meg tiszteletdíjukat, mert az Emlékbizottság nem intézmény. Kardoss Imre a Szoc. Biz. elnöke felvetette, hogy örvendetesek az eseménysorozatok, de mivel ezek a perek mulandók, nem marad belőle

semmi az utókor számára. Sokszor felmerült már, hogy Tura helytörténetét meg kell írni, eddig azonban még nem került erre sor.

Tóth Péter László válaszában elmondta, hogy tervben van véve, a monográfiához való gyűjtőmunka folyik. A képviselő-testület a beszámoló elfogadta.

IV. Falumúzeum működése

Pásztor László elmondta, hogy a Falumúzeum Szilágyi Gáborné Mancsi néni áldozatos munkája következtében jól működik, sokan látogatják. A belépőjegy fogásával ez nem mindig mérhető, mert, ha nagyobb létszámmal keresik fel a múzeumot, akkor nem kének belépődíjat. A propagandát tarják szem előtt. A Falumúzeum népszerűsítési lehetőségeiről annyit, hogy a DUNA TV a napokban készül forgatni Turáról egy húsz perces filmet, melyben a múzeum is bemutatásra kerül. Elmondta továbbá, hogy a Falumúzeumban őrzött anyagokat nyilvántartja az Aszódi Petőfi Múzeum és a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága is. Köszönetét fejezte ki a testületnek, amiért lehetővé tette a tetőfelújítást. Tóth István polgármester Mancsi néni jelölése hiányában is köszönetét fejezte ki neki, mert tényleg jó házigazda módjára figyel és rendezi a dolgokat.

V. A település önkormányzatának "Környezetvédelmi Alap"-járól

Tura Nagyközség Önkormányzata a környezetvédelmi feladatai megoldása érdekében "Környezetvédelmi Alap"-ot hozott létre, melynek bevételi forrásait a jogerősen kiszabott környezetvédelmi bírságok, környezetterhelési díjak, környezet-igénybevételi járulékok, az önk. tulajdonában lévő földterületek bérleti díjának 5 %-a, az Alap lekötéséből származó kamatok és az Alapra történő befizetések alkotják. Az Alap bevételeit csak környezetvédelmi célokra (környezetvédelmi szempontból károsodott környezet javítása, egészségvédelem, természeti erőforrások megőrzése, felszíni és felszín alatti vizek megőrzése, körny. védelmi előadások, tanulmányok, felmérések, stb.) lehet felhasználni, más célra még ideiglenesen sem vonható el.

VI. Iskolafejlesztés - Háziasszonyképző megszüntetése

42/1996. sz. határozat

Tura Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete 1996. szeptemberétől megszünteti a háziasszonyképzést. Nem indít új évfolyamot; jelenleg folyó ilyen jellegű képzés II. évfolyamát viszont be kell fejezni az 1996/97-es tanévben.

43/1996. sz. határozat

1./ Tura Nagyközség Önkormányzata a tomatereu ügyének előmozdítása érdekében alapítványt hoz létre 30.000 Ft induló tőkével. Utasítja a jegyzőt az erről szóló alapító okirat elkészítésére.

2./ "A turai tanulóért" elnevezésű általános iskolai alapítványt 30.000 Ft-tal támogatja.

VII. 44/1996. sz. határozat

Tura Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete a Népjelölti Minisztérium által kiírt "A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások szakosított formáinak támogatása" c. 1996. évi pályázati felhívást megismerte. Figyelt és támogatja, hogy az önkormányzat pályázatot nyújtson be a nappali, átmeneti és tartós bentlakásos szociális intézményekhez kapcsolódó programok közül, a már működő intézményi férőhelyeinek bővítése témában, amennyiben az önrészt vagyonértékben biztosítja a pályázathoz, - mivel pénzeszközzel az önkormányzat nem rendelkezik.

Tájékoztató a képviselő-testület 1996. április 30-i üléséről

I. Környezetvédelmi rendelet

A napirendi pont előadója Vadász György jegyző volt, aki elmondta, hogy jelenleg a bizottságok másos véleményét várják a tervezettel kapcsolatban.

II. MESZ Alapító okirata

Vadász György elmondta, hogy az Alapító okiratban az intézmény jogállása, alaptevékenysége van leszabályozva. A MESZ alaptevékenysége kiterjed az önkormányzati intézményekre is. Ezen feladatokat az SZMSZ alapján köteles elvégezni, melyet el kell készíteni.

III. Beszámoló a Kommunál Kft. tevékenységéről

A napirendi pont előadója Kis András ügyvezető igazgató volt. Tájékoztatót elmondta, hogy eddig 1050 szennyvízüknek telepítése történt meg, ebből Turán: 950 db. Kis András a kérdésekre adott válaszában elmondta, hogy a Kommunál Kft. szennyvíz beszállítással (szippantókössíval) foglalkozik. Jelenleg nem lát garanciát arra, hogy az egész vállalkozás rentábilis legyen. A lakosság a szennyvízdíj 50 %-át fizeti. Ha emelésre kerülne sor, nem igényelnék az emberek, ami a beruházást veszélyeztetné. A beépített szivattyúk jótállások, esetleges javítást a Kft.-nek kell elvégezni. Az első széria szivattyúval voltak

problémák, mert eliszaposodtak, de az újak problémamentesek. Az elsőként vásárolt 800 db szivattyú átalakítására a kísérletek folyamatosan vannak. Meghibásodás esetén gyakori a lakók felháborodása. Többször próbálták már elmagyarázni, hogy bármilyen újonnan vásárolt termék - pl. egy mosógép - is meghibásodhat.

Dolányi Mihály alpolgármester hozzászólásában elmondta, hogy a szivattyúk átalakítását kitaró munkával végzik. A szivattyúgyár igazgatójával meg van beszélve, hogy két ember felkészítésében segítséget nyújtanak. A meghibásodás ellenére még nincs katasztrófahelyzet. Évenkénti karbantartásra, kicserélésre lesz szükség. Mióta ezek elkezdődtek, a meghibásodások száma csökkent. Arra a megjegyzésre, hogy a befolyt és a kifolyt víz nemcsak arányban egymással, azaz többlétfolyás van és azon felvetésre, miszerint kellene egy szerződés az üzemeltető és a használó között elmondta, hogy olyan szerződés létezik, melyben benne van: hogyha több a kimerő víz, mint a bemenő, akkor a lakó a bemenő víz 90 %-át fizeti meg szennyvízdíjként.

Tóth István polgármester hozzászólásában elmondta, hogy elképzelése szerint az Unióhoz fogunk csatlakozni, ezért Magyarországon a szennyvíz megfelelő kezelését mindenképp meg kell oldani. Továbbá felhívta a

figyelmet, hogy nem mindig a bemenő víz a mérvadó, mert van, aki a fűrot kútjáról oldja meg a házi vízellátást. Folytatni kell a kísérleteket a mérőóra kifogástalanná tételére.

52/1996. sz. határozat

A képviselő-testület a Kommunál Kft. tevékenységéről szóló beszámolót elfogadta. Utasította a Kommunál Kft. ügyvezető igazgatóját, hogy a mérési rendszer nehézségeinek megszüntetése érdekében dolgozzon ki javaslatot adatokkal, helyzetleírással alátámasztva.

IV. Önkormányzati utak helyzete

Tóth István polgármester elmondta, hogy a közművesítés útjainkat kellően tönkretette. Vízvezetés nélkül az utak javítását nem lehet megoldani. Az Akácos úton és a Tavasz utcában esős időben nem lehet közlekedni. A felszíni vizek elfolyásáról kell gondoskodni, jelenleg a MESZ végzi a vízvezető árkok tisztítását. A Erdész és a Szövetség utcák kereszteződésében a gyalogjárdát kell megoldani. Sajnos több közhasznú munkáerőt nem tudnak foglalkoztatni, mivel tevékenységük korlátozva van. Sára András hozzászólásában jelezte, hogy a tisztítási munkák során derült ki, hogy sok helyen eldugaszolják az árkokat, hogy a házak előtt lévő árokba ne folyjon be a víz. Dr. Vészi Zsuzsanna szerint ilyen jellegű problémákra is ki kellene térni a születendő környezetvédelmi rendeletben. A képviselők közül többen is jelezték a hidak javításának szükségességét.

V. Iskolai fejlesztés és oktatási függvényében

A napirendi pont előadója Tóth István polgármester volt, aki elmondta, hogy az iskola területét összeszántották és művelik. Az iskola mögötti területen az út és az árok rendezett, tehát az iskola bővítéséhez a terület rendelkezésre áll. Amíg azonban nem látják tisztán az oktatással kapcsolatos fejleményeket, addig nem lehet lépéseket tenni. A testület a tájékoztatót elfogadta.

VI. Szennyvízberuházás

A napirendi pont előadója Dolányi Mihály alpolgármester volt. Elmondta, hogy azoknak, akik 1995. december 10-e után fizették be a közműfejlesztési hozzájárulást, a visszatérítés átcsúszott az 1996. évre. A szennyvízknák galgahévi telepítése után átjönnek Turára és a Hatvani úttal kezdik, utána a Vasúti Telep következik, majd Galgahévíz és Tura között párhuzamos építés fog folyni. Az aszfaltos utak javításához a kivitelező fog adni egy teherautó aszfaltot, melyből elvégezhető a javítás. A testület a beszámolót elfogadta.

VII. Tourinform tájékoztató

A napirendi pont előadója Szilágyi Gábor az Oktatási Kulturális és Sportbizottság tagja volt

Tájékoztatta a testületet, hogy az OMÉK '96 c. rendezvényre augusztus 30-tól szeptember 8-ig kerül sor. Gödöllő és környéke (így Tura is) különféle műsoros bemutatókkal vehet részt a kiállításon a napi programokhoz kapcsolódva. Eddig 39 ország jelezte az OMÉK-on kiállításokkal és az idegenforgalomban való részvételi szándékát.

VIII. Intézményi munkáltatói támogatás

Napirendről levéve.

IX. Út- és házszámok helyzetértékelése

Tóth István polgármester a Statisztikai Hivatalban jelenleg még folyamatosan lévő munkák miatt javasolta a napirend elhalasztását, mellyel a testület egyetértett.

X. Hőforrás mellett lévő felvonulási épület megvásárlása a TSZ-től

56/1996. sz. határozat

Tura Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete hozzájárul ahhoz, hogy a Galgamenti Szövetkezet hőforrás mellett telephelyén lévő irodát és szociális helyiségekből álló épületet - amely az önkormányzat részére csere folytán átadott területen helyezkedik el. (az 5679/6 hrsz. alatt felvett 6 ha 9071 m² területen) a Szövetkezet által az önkormányzat megvásárolja 1.000.000 Ft. azaz Egy millió forint vételáron.

Felhatalmazta a polgármestert az adás-vételi szerződés aláírására.

XI. Telekügyek

A testület hat telekvásárlási és teleklemondási ügyben hozott határozatot.

XII. Homokbánya újrajármelése, ármegállapítás

9/1996. sz. rendelet

Tura Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete az 1990. évi LXV. tv. 16. §-ában biztosított hatáskörében és az 1990. évi LXXXVII. tv-ben kapott felhatalmazás alapján az alábbiakról rendelkezik.

1. § Tura Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a helyi igények kielégítéséhez szükséges homok biztosítása céljából a homokbánya önkormányzati újrajármelése mellett dönt. A kitermelés helyéül az 5450 hrsz-ú területet jelöli ki.

2. § A kitermelő hely felügyeletéről és üzemeltetéséről Tura Nagyközségi Polgármesteri Hivatal Műszaki Ellátó Szervezete gondoskodik.

3. § Homokot kitermelni és elszállítani csak az 1. §-ban meghatározott helyrajzi számú területéről szabad. A kijelölt területen homok kitermelése pütkéi napokon de. 8 - 16 óráig fog történni.

4. §

1 m3 építési homok ára	250,- Ft
+ 25 % ÁFA	62,50 Ft
Összesen:	312,50 Ft

1 m3 töltésnek való homok ára	120,- Ft
+ 25 % ÁFA	30,- Ft
Összesen:	150,- Ft

1 m3 rakodási díja	150,- Ft
+ 25 % ÁFA	37,50 Ft
Összesen:	187,50 Ft

1 m3 szállítási díja	450,- Ft
+ 12 % ÁFA	54,- Ft
Összesen:	504,- Ft

Konténer 3 m3-es (töltésnek való homok) 3.012,- Ft

5. § A kitermelő helyeket kigödörlni tilos. Ha a leásás mélysége eléri vagy meghaladja az 1 m-t, akkor a kitermelés helyét az elszállítás követően be kell tölteni a balesetveszély elkerülése végett. A homok kitermelést felülről lefelé haladva kell elvégezni, az alábányászás szigorúan tilos. A kitermelésnél mindennemű robbantó anyag használata tilos.

6. § A kitermelő hely céljára kijelölt területet jelzőtáblákkal kell ellátni. A táblán fel kell tüntetni a kitermeltek m3-kénti fizetendő árát, a kitermelésre jelen rendelet 3. §-ában megállapított napszakokat.

7. § A kitermelő hely szükség szerinti körülkerítéséről, a jelzőtáblák elhelyezéséről és a rendelkezések betartásáról a Polgármesteri Hivatal Műszaki Ellátó Szervezete gondoskodik.

Jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

XIII. Aszód Helyörség Szociális és Kulturális Alapítvány támogatás kérése

A képviselő-testület az Aszód Helyörség Szociális és Kulturális Alapítványt 25 eFt-tal támogatja 1996. évben.

XIV. Az Önkormányzat tulajdonában lévő LADA SAMARA személygépkocsi eladása

A képviselő-testület a tulajdonában lévő Lada Samara személygépkocsi egyösszegű eladásáról döntött, miután Dr. Baka Gyula háziorvos vállalkozó lett, így a személygépkocsi visszakerült az önkormányzathoz.

XV. Varju Mihályné pedagógus munkájának elismerése

Varju Mihályné tomatanának évtizedek óta végzett kiemelkedő munkájáért a képviselő-testület köszönetét és elismerését fejezi ki. Javasolja az iskola igazgatójának, hogy saját hatáskörében az új közalkalmazotti bértáblák szerinti Varju Mihályné besorolását vizsgálja meg és anyagi elismerését az iskola - pénzügyi lehetőségének figyelembevétele mellett - tegye meg.

XVI. Köztisztviselői illetményalap megemlése

A képviselő-testület az 1996. évi központi bérpolitikai intézkedések végrehajtása érdekében, - a helyi köztisztviselői rendelet alapján - a köztisztviselői illetményalapot 1996. január 1-től 20 e Ft-ban állapítja meg azzal, hogy a költségvetésbe módosításra kerüljön. (1995. évben az illetményalap 18 eFt. volt.)

XVII. Tornacsarnok Alapítvány Kuratóriumi Bizottsági tagok megválasztása

A képviselő-testület a Tornacsarnok Alapítvány Kuratóriumi Bizottsági tagjainak az alábbi személyeket választotta meg: elnök: Varju Mihály; tagok: Seszták Sándor, Sára Mihály, Sára József, Szilágyi József.

XVIII. Önhibájukon kívül hátrányos helyzetben lévő önkormányzatok kiegészítő támogatásához nyilatkozat

Vadász György jegyző elmondta, hogy a forráshiányból eredő jelentős ellátóképesség-csökkenés esetén az önhibájukon kívül hátrányos pénzügyi helyzetben lévő helyi önkormányzatok kiegészítő támogatást igényelhetnek. E támogatást csak az önkormányzat igényelheti, amely a normatíván képződő forrásokon túl a saját források maximális feltartására és a kiadások lehetséges csökkentésére tett intézkedések mellett sem képes a kötelező önkormányzati feladatok ellátására, valamint az 1990. december 31. előtti hitel-, kötvénykötélezettség és azok 1996. évben esedékes kamatai teljesítésére. A támogatás igényléséhez szükséges a képviselő-testület nyilatkozata arról, hogy 1996. évben nincs új induló beruházása; arról, hogy az önkormányzat nem rendelkezik három hónapra vagy ennél hosszabb időre lekötött tartós bankbetéttel, vagy legalább ilyen időtartamra szóló, bank által kibocsátott értékpapírral, állampapírral. Az intézmények intézményenkénti kihasználtsága a 100 %-ot megközelíti, az intézmények társulás útján történő közös fenntartását az önkormányzat nem kezdeményezte. Mivel az intézmények kihasználtsága a 100 %-ot megközelíti, az intézmények társulás útján történő közös fenntartását sem kezdeményezte. A képviselő-testület a jegyző által javasoltakat elfogadta és arról nyilatkozatot tett.

Tájékoztató a képviselő-testület 1996. május 28-i üléséről

I. A szociális gondoskodás területén adódó feladatokról

A napirendi pont előadója Homolyáné Kiss Margit igazgatásügyi csoportvezető volt. Elmondta, hogy 770 eFt állami támogatásban részesült az önkormányzat gyógyszer-támogatás címen, emellett normatív étkezési támogatást is bevezettek. A bentlakásos intézményben tanulóknak 50 %-ot, a bejáróknak 30 %-ot kell megtéríteni az önkormányzat részéről.

Tóth István polgármester rávilágított, hogy sokféle szociális támogatást bevezettek, (melyhez lassan külön hivatal kell) de a pénzügyi fedezetre vonatkozóan semmiféle intézkedés nincs az állam részéről. Hogy ezeket a feladatokat miből fogja az önkormányzat finanszírozni, azt senki sem tudja. Kardoss Imre felhívását fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy bár az alanyi jogú étkezési támogatás bevezették, a tankönyvtámogatásra csak 900 Ft-ot biztosítanak. Emellett még a térítési díjak megállapításáról szóló törvény is késett, mely joggal háborította fel a szülőket.

II. Fejlesztési feladatok megvalósulásáról

A napirendi pont előadója Tóth István polgármester volt, aki tájékoztatta a képviselő-testületet, hogy folyik a csatornahálózattal kapcsolatos munka. A beruházáshoz az önkormányzat megkapta a céltámogatást. A IX. napirendnél lesz megtárgyalva a támogatás lehívhatósága érdekében az önrész előteremtése. A telefonnal kapcsolatban elmondta, hogy eddig 1.600 vonalat kötött be a DIGITEL 2002 Rt., a tervben 40.000 vonal bekötése szerepel. A képviselő-testület a beszámolót elfogadta.

III. Óvodák tevékenységéről

A napirendi pont előadói Erdélyi Sándorné és Gölya Istvánné voltak. Erdélyiné elmondta, hogy a II. sz. Óvoda teteje beázik, fontos lenne megjavítani. A új Dusa-féle portán - mely még nem teljesen készült el - lambériázni kellene. Szükséges továbbá a homokozó betonozása. Tóth István polgármester a kéréseket jogosnak tartotta és megígérte, hogy a szükséges pénz előteremtése esetén az említett munkákat el fogják végezni.

Mindkét óvodában a fogorvos minden évben átüzi a gyerekek fogazatát és ha szükséges szülők keresztül visszarendeli őket a fogászatra. A gyermekorvos is rendszeresen látogatja a két óvodát. Elmondja, hogy egyre több sérült gyermek jár az óvodába. Egyes gyermekeknél ételallergia van, ilyen esetben a szülő hozza a tisztítót.

IV. Tájékoztató az óvodai és iskolai felvételekről

Erdélyi Sándorné elmondta, hogy az idei évben a beiratkozások eltérnek a tavalyitól. A gyermekek száma növekedett. Mindkét óvodában május 6-án volt a beiratkozás. A 31 óvodai helyre 43 gyermek jelentkezett. 100 %-on túl van a jelentkezés.

Gölya Istvánné elmondta, hogy 2 m2 kellene egy gyermeknek, és ha a jelentkezőket felvesszük, akkor 120 %-os lenne a feltöltöttség.

Tóth István polgármester szerint dönteni kell, hogy a létszám feletti gyermekek felvételt nyerjenek-e az óvodába. El kell azon gondolkodni, hogy a bölcsődét fenn tudja-e tartani az önkormányzat ilyen helyzetben, vagy átszervezi. A Kormány nem támogatja a bölcsődét. Az ÖNHKI-t (az önhívójukon kívül hátrányos helyzetbe került önkormányzatok támogatása) nem kapta meg az önkormányzat. További erőfeszítésre van szükség, fel kell támasztani a lehetőségeket.

Seszták Sándor iskolaigazgató tájékoztatást adott arról, hogy a tanköteles korúak sorsa megnyugtatóan alakul. 93 tanulót írtak be iskolába. A hiányzó kötséges tanulókat sikerült felkutatni. A háziasszony képzésben a II. évfolyam befűzti tanulmányait. A jelenlegi elsősökről van szó, ők jövőre vezetnek. Ezekből a tanulókból kb. 4 fős csoport maradt, ezért a testületnek kell határozatot hozni a megszüntetéséről. Felhívta a Gödöllői háziasszonyképzőt. Ők azt mondták, hogy átveszik a tanulókat. A szülők részéről öt-en azt nyilatkoztak, hogy köszönettel veszik. Három a hatvani szakmunkásképzőbe mennének, egy pedig esti gimnáziumba. Az iskola visszaalakul általános iskolává. A háziasszonyképző megszüntetése esetén a szerződéssel felvett dolgozókkal nincs gond, van egy dolgozó, akinek fel kell mondani.

67/1996.sz. határozat:

A Képviselő-testület - az iskola előterjesztése alapján - a speciális szakiskolai oktatást az iskola gazdaságosabb üzemeltetése érdekében - 1996. szeptember 1-től megszünteti. Felhatalmazza az iskola igazgatóját - mint munkáltatót - a munkaügyi intézkedés megtételére.

Az iskola a felszabaduló eszközök és építmények hasznosítására a júniusi testületi ülésre köteles hasznosítási javaslatát kidolgozni.

V. Beszámoló a bölcsőde helyzetéről

Molnár Józsefné a bölcsőde vezetője elmondta, hogy a 18 bölcsődés gondozott között 5-6 fő olyan gyermek van, akinek a szülei nem állnak munkaviszonyban. Dolgozni viszont eljárnak, napszámba. Egy fő dolgozik a konyhán. A dolgozók munkaidéje reggel 6 órától este 18 óráig tart. Ha a gyermek a második életévét betöltötte, akkor a szülőknek jogában áll

munkát vállalni. Havonta 2500 Ft-ot fizet a szülő az ellátásért. A bölcsőde 40 férőhelyes volt, 1 gondozottra 4 m2-t kell számolni.

Sára András képviselő javaslata szerint a bölcsődében ki lehetne alakítani egy óvodai csoportot. A bölcsődében lévő gyermekek közül a 36 hónapos átmenetbe ebbe a csoportba.

Gölya Istvánné hangsúlyozta, hogy csak akkor jár állami támogatás a gyermekekre, ha december 31-ig betöltötték a 3. életévüket. 3. életévét betöltött gyermek vehető csak fel óvodába.

Kardoss Imre a Szoc. Bizottság nevében úgy látta ésszerűnek, hogy a bölcsőde maradjon a jelenlegi szervezeti formában. Térítési díjakat kellene úgy alakítani, hogy befolyjon az az összeg, mintha állami támogatást kapna az önkormányzat. Egy óvodai csoportot kell kialakítani a két üres teremben - a konyhán még egy személy kellene. Ha ez megvalósulna, nem lennének arra kényszerítve, hogy óvodai felvételeket el kelljen utasítani.

Molnár Józsefné szerint semmilyen kifogása nem lesz az ANTSZ-nek, mert évente keresztnél üzemelt pl. gyárakban bölcsőde és óvoda együtt.

69/1996.sz. határozat:

Tura Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete, - a takarékos gazdálkodás szempontjait figyelembe véve, a szülők igényeit is szem előtt tartva - a nagyközségi bölcsőde átszervezéséről a későbbiekben határoz.

VI. DIGITEL részvények eladása

Tóth István polgármester elmondta, hogy a DIGITEL 2002 Rt. többségi tulajdonosa bejelentette, hogy az önkormányzatoknál lévő részvényeket névértéken átveszik. Ehhez az értékesítéshez a testület hozzájárulása szükséges. Összesen 9.120 eFt részvényértéke van az önkormányzatnak. A részvényszerzés az önkormányzati többségi tulajdonban volt. Ebből bizonyos rész értékesítésre felajánlható. A névérték 30 %-os arán vásárolnák meg. Az a vélemény alakult ki, hogy az önkormányzatok ne adják ki részvényeiket teljes egészében. Hét részvényt (70 eFt) minden önkormányzat tartson meg. Elmondta, hogy az önkormányzatok 40 %-kal részvényesek a telefonvagyományban. A testület a tulajdonában lévő részvényekből 9.000.000 Ft értékű eladásáról döntött.

VII. Gázközművagon részvényeinek értékesítése

A képviselő-testület a gázközművagon részvényeinek értékesítése ügyében a döntést a konkrét szerződés megkötéséig elhalasztja.

VIII. Céltámogatás igénybevételének előfeltételei

Tóth István polgármester elmondta, hogy a csatornahálózat építésére 1996. évre benyújtott céltámogatás megérkezett. Az önkormányzat 372.737 eFt összeget kapott. A lehívhatóságának feltétele az önrész (60 %) előteremtése. Dolányi Mihály elmondta, hogy az érdekeltségi hozzájárulás terhére hitelt kell felvennie az önkormányzatnak. Így a képviselő-testület az érdekeltségi hozzájárulás összegét 90.000 Ft-ra emelte, melyből a 60.000 Ft feletti összeget az önkormányzat vállalja át a lakosságtól.

IX. Gyermekorvosi állásra benyújtott pályázatok elbírálása

Tóth István polgármester elmondta, hogy négy pályázat érkezett be, a négy pályázó közül egy visszalépett.

Vadász György jegyző ismertette az ANTSZ szakmai véleményét a benyújtott pályázatokról, mely szerint azokban alaki hiba nem volt. A négy pályázó közül dr. Kicsiny Emese nem lesz szakorvos a pályázati kiírásban megjelölt munkakezdség - 1996. június 1-ig. Dr. Balogh Erzsébet szakvizsga-honosítása jelenleg folyik. Dr. Bene László szakorvos szakmailag érdeklődő - szíves egyéniségnek tűnik - rendkívül jól kezdett; mentőtisztai vizsgája, tudományos tevékenysége van. Dr. Lévai Mária szakorvos, gyermekkardiológus pár hónap családorvosi gyakorlattal is rendelkezik. Dr. Papp Katalin városi tisztifőorvos véleménye szerint dr. Bene László és dr. Lévai Mária szakorvosok közül javasol választani. Mivel dr. Bene visszalépett, így dr. Lévai Mária pályázati anyagát ismerteti. Pályázata mellé csatolta személyes és szakmai önéletrajzát, orvosi diplomáját, szakvizsga bizonyítványai hiteles másolatát, erkölcsi bizonyítványát. A pályázó Tura, Tabán u. 39. sz. alatt lakik férjével. Két gyermeke van. Az Aszódon való érettséget követően a budapesti Péterffy Sándor Kórházban dolgozott a reumatológiai szakrendelésen. 1983-ban kapta meg általános orvosi diplomáját, amely után a Hatvani Kórház gyermekosztályán helyezkedett el. 1990. márciusában megszerezte a csecsemő- és gyermekgyógyász szakképesítést. 1995. februárjában sikeres szakvizsgát tett csecsemő- és gyermekkardiológus szakon. A Hatvani Kórházban a gyermekkardiológiai szakrendelés irányítását egy év óta folyamatosan látja el. A dr. Szabó Csaba gyermekorvos tragikus halálával megüresedett gyermekorvosi álláshelyet 1996. januárjától helyettesítéssel töltötte be. Előkezelései alapján jó kapcsolatot szeretne kiépíteni a község alapellátásában résztvevő kollégákkal. Fontosnak tartana a Gyermekorvosi Rendelő műszerparkjának javítását (vércukor meghatározó készülék, légúti párasító készülék, legúti váladéklejtő, EKG), gyorsdiagnosztikai tesztek beszerzését. Szeretné megvalósítani a községben a gyermekkardiológiai

szűrővizsgálatok elvégzését, a kiszűrt betegeknél a lehetséges gondozás megoldását, melyben nagy segítségére lenne egy ultrahangkészülék beszerzése. Szükségesnek tartaná a betegek adatainak számítógépes feldolgozását is.

Dr. Lévai Mária a kérdésekre adott válaszaiban elmondta, hogy a pályázat elnyerése esetén tevékenységét először közalkalmazottként, majd később vállalkozóként végezné. Az asszisztenciát számára leginkább egy gyermekápoló tudná megoldani. Az oktatási intézményekben a gyermekek szűrővizsgálatait a másik vállalkozó gyermekorvossal megosztva végezné. Megbeszélnek, hogy kinek melyik területé legyen. Ha egy beteg át akar menni a másik gyermekorvoshoz, nem gördít elé akadályt. Szolgálati lakásra nem tart igényt, mert Turán van saját lakása.

Dr. Vészi Zsuzsanna képviselő szerint dr. Lévai Mária pályázata lényegretörő. A helyettesítésben eltöltött időtartam alatt a betegek megelégedéssel szóltak róla. A testület dr. Lévai Mária nyilatkozata a gyermekorvosi állásra kiírt pályázat nyertesévé.

X. Zsámboki Gázátadó bővítésével kapcsolatos tulajdonbadaási szerződés módosítása

1992. május 27-én a Zsámboki Gázátadó bővítésére a beruházó önkormányzatok a MOL Rt.-vel tulajdonbadaási szerződést kötöttek, melynek értelmében 20 év visszatörlesztési idői határozta meg a MOL Rt. számára. A jelenleg is hatályos szerződést 8 éves futamidőre módosította határozatában a képviselő-testület.

XI. Szennyvízelvezetés lehetőségei

Kommunál Kft. 1995. évi beszámolója

A napirendi pont előadója Kis András a Kommunál kft. ügyvezető igazgatója volt, aki elmondta, hogy a szennyvízmérő órák számlálási körülményei nem megfelelőek, bár az óra megfelel a műszaki elvárásoknak, gyakori, hogy a két csavarral rögzített plombát kicsavarják és visszapörgetik az órát. Meg kellene egyezni a Vízkiózmű Kft.-vel, hogy a szennyvízóra és a vízóra leolvasása egyszerre történjen. Országos szinten sincs megoldva a szennyvíz mérése, így nehéz összehasonlítást tenni. Az emberi "leleményesség" határtalan, kitalálnak nagyon sok dolgot arra, hogy ne kelljen fizetni. A bemenő víz m³-e nem lehet mérvadó, mert sok helyen házi vízellátás van.

Dolányi Mihály elmondta, hogy a mérés technológiája nem volt szabadalom. Az alapproblémát azonban az okozza, hogy a rács mellé nem párosult megfelelő vízmennyiség. Mindig beemmaradt az aknában a sűrű

rész, ami növelte a térfogatot. Ezáltal szivattyú sűrűbben bekapcsolt. A keverőlápatos szivattyúnál kiüledés nincs, mert az megkeveri és összeőrli, majd simán kiszivattyúzza. A keverőlápatos szivattyú telepítésénél az aknába nem kerül bele a rács, így a kiüledéket mennyiség nem fog becsapni senkit. A másik probléma az úszónak a vezetéke volt, ami egy idő után megtört, ennek folytán az úszó feje mozgott és így szintén többször bekapcsolt a szivattyú. Erre is megtalálták a megoldást: 11-es bergmanesövet ráhúztak a vezetékre és ismét jól működött, nincs lehetősége az elhajlásra, tehát folyamatos az ellenőrzés, a hibabejelentésekre azonnal mennek.

Varju Mihály a Fejl. és Műszaki Biz. elnöke javaslata szerint a mérésrel kapcsolatban még ne szülessen döntés. Azokon a helyeken, ahol a hibák már kijavításra kerültek egy-két hónapig folyamatosan le kell olvasni a bemenő és a kimenő víz mennyiségét, és a konkrét adatok alapján döntőn a képviselő-testület. A testület egyhangúlag egyetértett a javaslattal és egyben a Tura-Galgahévíz Kommunál Kft. 1995. évi beszámolóját elfogadta.

XII. A képviselő-testület hét turai lakos szemétszállítási díj, ill. hátralék törlesztési kérelmét utasította el.

XIII. "Pest Megye Művészetéért Díj" kitüntetés adományozására javaslat

77/1996. sz. határozat

Tura Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete a "Pest Megye Művészetéért Díj" kitüntetésre Maczkó Mária népdalénekest (Tura, Petőfi tér 33. sz. alatti lakost) javasolja kiemelkedő népzenei és hagyományörző munkásságáért.

XIV. Múzeumok Pest megyében c. kiadvány megjelentetéséhez támogatás

Tóth István polgármester ismertette, hogy a milicenténium évében a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága egy színes képekkel illusztrált kiadványt szeretne megjelentetni Múzeumok Pest megyében címmel. Minden múzeumról részletes ismertető és egy színes fotó jelenik meg az albumban. A kb. 176 színes oldal tartalmazó könyv nyomdaköltsége várhatóan 800.000 Ft. Amennyiben az önkormányzat anyagiakkal hozzájárul a könyv nyomtatásához, úgy az igazgatóság a támogatás, valamint a nyomdaköltség bekerülési arányában könyvvel "fizeti vissza". Tura Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete határozatában a kiadványt 10.000 Ft-tal támogatja.

Tájékoztató a képviselő-testület 1996. június 25-i üléséről

I. Beszámoló az 1995/96-os tanévről

Az 1996/97-es tanév előkészületei

A napirendi pont előadója Seszták Sándor iskolaigazgató elmondta, hogy a kiküldött beszámoló az eredetinek csak egy rövidített változata. Gondban volt, hogy melyik részt hagyja ki, mert a bővebb változat sem fedti le teljesen a gondokat. Az írásos anyaghoz képest változás, hogy egy nevelő elmondott a közalkalmazotti jogviszonyról. Egyrészt - a tantestület összlétszámát tekintve - van felesleges ember, másrészt egyes szakoknál hiány lesz. A kérésekre adott válaszában elmondta, hogy a jelenlegi gyakorlati keret áttelepítése a munkaközösségnek ki van adva feladatként. Az új gyakorlati keretre vonatkozóan a főépítész úr egy vázlatos tervet adott. A kart a Galga felőli részen lesz. Elmondta továbbá, hogy az írásos anyagba pontatlanul került be, mert nem a gondnoktól kell megválnia, hanem attól a közhasznú munkástól, aki a délutáni órákban a rendet tartotta fenn az iskolában. Megpróbálják másodállásként megoldani ezt a problémát. A pedagógusok hiányzásával kapcsolatban elhangzott, hogy orvosi igazolással ellátott hiányzásokról van szó. Ennek sajnos költségvetése is van, ezért magas a helyettesítésekre fordított pénzüsség. Kérte és továbbra is kéri a nevelőket, hogy csökkentsék a hiányzásokat. Ígéretet tett, hogy a tudósítás lebonyolításában segítséget nyújtanak. A testület a beszámolót elfogadta.

II. Beszámoló a művelődési ház tevékenységéről

A napirendi pont előadója Seres Tünde közművelődési előadó szóbeli kiegészítésében elmondta, hogy az 1996. évben, mint a Milicenténiumi Emlékbizottság tagja és egyben titkára is közre kell működnie a szervezésben. Az egyik legnagyobb nehézség a műsoroknál a közönségszervezés. Az ebből származó bevételi forrás igen csekély, mert fontosabbnak tartja, tartják a lakosság minél szélesebbkörű érdeklődését, mint a nagy bevételt. Egy stabilabb bevételi forrás lehetne egy kialakítandó büfé üzemeltetésből befolyó rendszeres havi összeg. A főépítész egy vázlatos tervet már készített, s ez alapján 300 eFt körül határozta meg a várható költségeket. Az elképzelések szerint egy jól működő vendéglátás tarthatna fenn egy kisebb egységként. Tulajdonképpen egy adott időtartamra szóló bérleti díj ellenében lehetne megcsináltatni az

üzemeltetővel az átalakítást a már készülöben lévő átépítési tervek alapján. A bérleti ügymond lelakna azt az összeget.

A csoportok közül kiemelte a Turai Komédiások és az ifjúsági néptánccsoport működését. A csoportvezetők tiszteletdíja sajnos évek óta nem emelkedett. Tervek között szerepel még a hangszeres népzeneoktatás megvalósítása, melyet a korábbiakban Tóth Péter László kántor-kamagy már szorgalmazott. Ebből az elgondoláshoz egy nagybőgő már megvásárlásra került. A zeneoktatást az aszóni zeneiskola vállalná fel Rónai Lajos vezetésével, akinek tapasztalatai szerint két év intenzív hangszer tanulás után már színpadképes produkciót lehet kiállítani.

Megköszönte továbbá a MESZ, más önkormányzati intézmények (óvodák, könyvtár, Idősek Otthona, stb.) és helyi szervezetek (TSZ) rendszeres segítségnyújtását a művelődési ház működésében. Elmondta, hogy a Turai Hírlapot jelenleg már csak egyedül szerkeszti, de a művelődési ház munkálatai mellett nem tudja azonos energiával elosztani a feladatokat. Mindkettőt nagyon szívesen csinálja, de legalább az újságszerkesztésben szükség lenne még egy emberre. Ennek megoldásához kéri a képviselő-testület segítségét. A testület a beszámolót elfogadta.

III. Beszámoló a MESZ tevékenységéről

Sára András MESZ vezető szóbeli kiegészítésében elmondta, hogy a nagybani piac du. 16 - 20 óráig tart nyitva. Ezzel a nyitvatartással a messziről jövőkhöz is igazodtak. A kereskedők a gépkocsis parkolási díjat elfogadják. A belépőjegyek beszedésével történik a kereskedők beengedése. Véleménye szerint a piacot nem szabad kiadni vállalkozásba, mert ez a kis bevétel is jól jön az önkormányzatnak. Elmondta, hogy az orvosi rendelőkben a veszélyes hulladékot 12.000 Ft-ért tudják elszállítani, melyből azonban a vállalkozó orvosoknak is fel kellene vállalni egy bizonyos összeget. Tájékoztatót adott, hogy a homokbánya hat hete üzemel, a heti bevétel 40-42 eFt. A bányához történő terület-hozzácsatolás, a bányaműszak díjai igen magasak, ezért nem biztos, hogy nyereséges lesz az üzemeltetés. pénteki napokon van nyitvatartás, a gépkezelő ott van a homokbányában, amíg igény van rá. A gép hosszú távú üzemeltetése nem megoldott állaga miatt.

Dolányi Mihály hozzászólásában elmondta, hogy a MESZ pályázott a zsámboki iskola átépítésére és ez a bevétel egy kicsi segítség lesz az

önkormányzatnak anyagiak terén. Ez az összeg az alapvetékenységre lesz visszaforgatva. A képviselő-testület a beszámolót elfogadta.

IV. Millicentenáriumi Emlékbizottság munkájáról

Tóth Péter László a bizottság elnöke elmondta, hogy a legutóbbi rendezvény, a Juniális sikeresen lezajlott. Elmondta továbbá, hogy meglátogatta a jászberényi múzeum nyugalmazott igazgatóját Tóth Jánost, aki turai népdalokat gyűjtött össze. Véleménye szerint érdemes lenne ének tankönyv formájában Turai népdalok címmel vagy egy Turáról készülő kiadvány mellékleteként megjelentetni. Tóth István polgármester is támogatta az ötletet, a költségvetés féléves értékelése után tudják a rendelkezésre álló pénzüsszeget megmondani. Kiemelte továbbá, hogy Augusztus 20. és Október 23. méltó megünneplésére nagy gondot kell fordítani. Javasolta egy emléktábla felállítását a turai munkástanács elnökének házában. A képviselő-testület a beszámolót elfogadta.

V. Közművagyon átvételével kapcsolatos tájékoztató

Tóth István polgármester tájékoztatta a testületet, hogy a Patika részvények eladásával kapcsolatban a szerződés aláírásra került. A gáztársaságok ügyében folyik az egyeztetés. A DIGITEL részvények eladásával kapcsolatban megjött a szerződés. Jelenleg 30 %-on van az ÉMÁSZ részvények értéke.

VI. Fogorvosi beavatkozások díjtételei

FOGORVOSI BEAVATKOZÁSOK	Fizetendő ár Ft	Teljes ár Ft
Amalgám tömés	500.-	1.200.-
Hagyományos fehér tömés	800.-	1.300.-
Fényre kötő fehér tömés	1.500-2.500.-	1.500-2.500.-
Ideiglenes tömés	300.-	300.-
Gyökérkezelés, gyökértömés (csatamánként)	1.200.-	1.800.-
Foghúzás (sürgősségi)	-	1.000.-
Fogköeltávolítás	-	1.000.-
Röntgenfelvétel	-	400.-
Fogfelépítés csap, stb. alkalmazásával	3.000.-	3.000.-
FOGPÓTLÁSOK		
Korona (esztétikus, fém)	3.000.-	3.000.-
Korona (porcelán)	4.000.-	4.000.-
Hídtag (hézagfog)	2.000.-	2.000.-
Csúpos műcsont	2.000.-	2.000.-
Ideiglenes korona (műanyag)	1.200.-	1.200.-
Híd, korona eltávolítása (koronánként)	800.-	800.-
Kivehető fogisor (fém, műanyag)	9.000.-	9.000.-
Fogsorszűkítés (alábélelés)	3.000.-	3.000.-
Fogsorjavítás	1.000.-	1.000.-

A fogpótlások árai a fogtechnikai díjakat nem tartalmazzák!

Nem turai lakosoknak a teljes árat kell fizetni!

INGYENES FOGORVOSI BEAVATKOZÁSOK

18 év alatt: minden beavatkozás

18 év felett: Sürgősségi ellátás, fogkö-eltávolítás, szájnálkahártya kezelés

Öregségi nyugdíjkorhatár felett: Sürgősségi ellátás, fogkö-eltávolítás, szájnálkahártya kezelés, amalgám tömés, hagyományos esztétikus tömés, frontfogak gyökérkezelése - gyökértömése - fedőtömése, szükséges röntgenfelvétel, teljes foghiány esetén műanyag alapmező kivehető fogisor orvosi munkája, részleges foghiány esetén fém alapmező kivehető fogisor orvosi munkája.

Rokkant nyugdíjasok: Sürgősségi ellátás, fogkö-eltávolítás, szájnálkahártya kezelés, amalgám tömés, hagyományos esztétikus tömés, frontfogak gyökérkezelése - gyökértömése - fedőtömése, szükséges röntgenfelvétel, kivehető és rögzített fogpótlások orvosi munkája.

Sorkatonák: Sürgősségi ellátás, fogkö-eltávolítás, szájnálkahártya kezelés, amalgám tömés, hagyományos esztétikus tömés, frontfogak gyökérkezelése - gyökértömése - fedőtömése, szükséges röntgenfelvétel, kivehető és rögzített fogpótlások orvosi munkája.

Terhes anyák: Sürgősségi ellátás, fogkö-eltávolítás, szájnálkahártya kezelés, amalgám tömés, hagyományos esztétikus tömés, frontfogak gyökérkezelése - gyökértömése - fedőtömése, szükséges röntgenfelvétel.

Közgyógyellátottak: Sürgősségi ellátás, fogkö-eltávolítás, szájnálkahártya kezelés, amalgám tömés, hagyományos esztétikus tömés, frontfogak gyökérkezelése - gyökértömése - fedőtömése, szükséges röntgenfelvétel, kivehető fogpótlások orvosi és fogtechnikai munkája.

VII. Előterjesztés a pénzügyi helyzet stabilizálására

Tóth István polgármester elmondta, hogy a megszorító intézkedések és az infláció miatti a pénzügyi helyzet stabilizálását kell szem előtt tartani. Ezért leállította az intézmények eszközbeszerzését, mely csak külön megbeszélés alapján kerülhet engedélyezésre. Az előterjesztésben szerepel a pénzügyi

helyzet stabilizálására az intézményhálózat szűkítése. Itt a bölcsődét említette meg. A bölcsőde és az óvoda közös intézményként való működtetését az ÁNTSZ nem engedélyezi. Az ÖNHKI támogatást nem kapta meg az önkormányzat, így a megszorító intézkedések sorozata kezdődik. Csak a bölcsőde megszüntetésére tud javaslatot tenni. A kérdésekre adott válaszában a polgármester úr elmondta, hogy három fő dolgozó a bölcsődéből év végén nyugdíjba megy. Ha van közöttük olyan dolgozó, aki az 52. életévét idén betölti, az elhúzza a Munkaügyi Központba, s az év végével nyugállományba tud vonulni munkajogiilag. Egy fő van, akinél közös megegyezés alapján korán nyugdíjazással tudják megoldani a kérdést. Így még három évig kell utána fizetniük a nyugdíjjarulékat. A képviselő-testület nyolc igen szavazattal, három ellenszavazattal és három tartózkodással az alábbi határozatot hozta:

85/1996. sz. határozat

Tura Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete az önkormányzat pénzügyi helyzetét figyelembe véve, a gazdasági megszorító intézkedések hatására a Nagyközségi Bölcsődét 1996. július 31-ével megszünteti. A bölcsőde épületének sorsáról a jövő évi tervezéssel határoz. Utasítja a polgármestert a szükséges munkajogi intézkedések meghozatalára.

A napirend tárgyalását folytatva Tóth István elmondta, hogy a bölcsődéből kikerülő három éves korú gyermekek elhelyezésében segítve, a férőhelyek elbírálására egy bizottságot kell létrehozni. Ebben a bizottságban a gyámügyi előadó és a két óvodavezető is részt kell hogy vegyen. Megköszönte a bölcsőde vezetőjének eddigi munkáját.

A továbbiakban elmondta, hogy meg kell nézni, meddig lehetnek el a megszorítások. Elérkezhetünk oda, hogy öt éves kortól tesszük kötelezővé az óvodát, vagy, hogy államigazgatási szinten a lakosság létszámára vonatkozóan megadják a hivatal lehetséges létszámát. A létszámszökkenés csak úgy képzelhető el, ha a kormány csökkenti a rájuk bízott feladatokat is. A tanácsi rendszerben jóval kevesebb volt a szociális feladat, emellett idekerültek az uttlevek, a pénztár, stb. Az eszközök eladása napirenden van. Az orvostól felszabadult Lada Samara gépkocsi eladása folyamatban van. Kovács Mihály képviselő felvetette, hogy ebben a nehéz gazdasági helyzetben a képviselők lemondhatnak a tiszteltdíjukról, melynek gesztusértéke lenne. A képviselőtársai közül többen egyetértettek, mások ellenkeztek a javaslatot.

86/1996. sz. határozat

Tura Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete az önkormányzat intézményeinek és hivatalának létszámszökkenéséről a költségvetés szakmai javaslatának figyelembe vételével későbbi időpontban határoz.

VIII. Szennyvíz elszámolás lehetőségeiről

Kis András ügyvezető igazgatótól a képviselő-testület további három hónap után várja a mérési eredményeket, egy reális mérési módszer kialakítása érdekében.

91/1996. sz. határozat

Tura Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete a Karitász táborozásban résztvevő gyermekek táborozását - a Szoc. Bizottság javaslatára alapján - gyermekenként 3.000 Ft-tal támogatja a nevelési segély terhére.

93/1996. sz. határozat

Tura Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete a Galgamenti és Gődöllő Könyeki Települések Szövetségének megszűnését tudomásul veszi. Ezzel egyidejűleg a Galgamenti és Gődöllő Könyeki Önkormányzatok Területfejlesztési Társulásába lép át.

POLGÁRMESTERI HIVATAL PÉNZTÁR NYITVATARTÁSA:

Hétfő: 9 - 12 és 13 - 15 óráig

Kedd: 9 - 12 óráig

Szerda: 9 - 12 és 13 - 15 óráig

Csütörtök: 9 - 12 óráig

Péntek: SZÜNNAP

Bér és munkanélküli jövedelempótló segély
kifizetésének napjain
EGYÉB KIFIZETÉS NINCS!

ORSZÁGOS MŰEMLÉK VÉDELMI HIVATAL
MŰEMLÉK FELÜGYELETI IGAZGATÓSÁG
Budapest, I., Táncsics M. u. 1.
1014

EMLÉKEZTETŐ

Tura, Schossberger kastély állapota
1996. július 2.

Jelenlévők: jelenléti iv szerint

SURA Kft. képviselője közölte, a kastélyingatlant nem kívánja eladni. Folyamatos erőfeszítéseket tesz a hotel kialakítása érdekében. A bírósági ügy súlyosan megakasztotta az eddigi lépéseket és lelassította a folyamatot. Szeretné lezárni az eddigi lépéseket úgy, hogy ezentúl csak a kibontakozást tartja szem előtt.

Tisztában van azzal, hogy azonnali beavatkozás kell. A rendezetlen jogi helyzetben nem csatlakozott tőkeerős befektető az elképzelésekhez. A Pallasz Lapkiadó helyett is ők fizették ki a vagyónáruházási illetéket a késedelmi pótlékkal együtt. Ennek rendezése után nem sokkal megkezdődött a végelszámolási eljárás, aminek gyakorlatilag most értek a végére.

Javasolja, hogy az önkormányzat részéről szülessen egy egyetértési nyilatkozat, amely tudomásul veszi a bírósági döntést és a további kibontakozást nem gátolja. Igéri, hogy egy hónapon belül visszatér befektetők csoportjával együtt, és akkor folytathatók a megbeszélések.

Önkormányzat képviselője kijelentette, hogy csak abban az esetben tud együttműködni a tulajdonossal, amennyiben az állagmegóvási munkák megkezdődnek, mivel egy éve ismertek már az előadott tények. A kastéllyal mintegy hat éve nem történik semmi. Az elmúlt évi tűz és a tavaszi vihar súlyos károkat okozott és érzés szerint minden vevőt elriaszt.

SURA Kft. képviselője válaszában kitért arra, hogy eredetileg az 1996. évi EXPO rendezésének ígérete alapján jöttek ide a kormány meghívására. Ennek elmaradása számos befektetőt is érintett.

Az egy évvel ezelőtti megállapodás megvalósulását szorgalmazza. Ezidáig le volt blokkolva a társaság bankszámlája. Price Waterhouse-al kiterjedt kapcsolata van, de a bankszámla zárolása miatt nem volt átutalási lehetősége. Kijelentette, hogy felhatalmazással bír minden döntést illetően. Eddig már 2 millió \$-t költöttek összességében a kastéllyal kapcsolatban.

Az ország törvényeivel összhangban kívánnak eljárni. Nem szándékos késedelem volt, a jogi helyzettel volt összefüggésben. Tiszta körülményekkel kíván indulni, bizalmas légkörben, befektetőbarát környezetben.

Önkormányzat részéről elhangzott, hogy tavaly ugyanitt tartottak: a kastély viszont omlik össze, és mivel a falu közepén van, nem nézhetik tétlenül. Nem kormánygarancia volt a vételkor, hanem nagyköveti kapcsolat.

Mivel nem került sor az EXPO-ra, közölhette volna, hogy nem ruház be és inkább eladja. Számos levél született, de az OMF sem tett semmit. Emiatt a kétségbeesett helyzet miatt indított felszámolási kérelmet. A természeti rombolás ellen azonban az őrzés nem kielégítő. Az elmúlt hat év pusztulása után nem igen lesz mit védeni néhány éven belül.

Price Waterhouse képviselője szerint senkinek sem érdeke az állagmegóvás. Úgy, mint az állami szerveknél, magánszemélynél is előállhat olyan helyzet, hogy nagyobb beruházást nem tud kezdeményezni.

A helyszíni szemlét követően a felek további megállapításokat tettek:

SURA Kft. képviselője elismerte, hogy az állagvédelem nem várhat tovább és jelzi, hogy a befektetők csoportjával visszatérve konkrét programot fog kidolgozni. Eddig csak a határozatok megismerésére volt módja, így türelmet kér az előkészítés megtételére.

Önkormányzat képviselője közölte, hogy nem tehetnek többet a település részéről, a hatósági lépéseket az OMVH teszi meg. Igen sok érdeklődő van a kastélyra, de jelenleg még a cég vezetője sem ismert. Továbbá sajnálja, hogy a cég Budapestre tette át székhelyét, mivel érzése szerint ez további időhúzásra ad lehetőséget.

OMVH képviselője közölte, hogy a szemle alapján megállapították az állagvédelem megkezdésének azonnali szükségességét, mivel a fedés hiányosságai miatt a beázás folyamatos. A tetőszerkezet és a födémek egyes elemei elkorhadtak és leszakadással fenyegetnek. A tűz nyomán egy kötőgerenda elégett, a függesztőmű levegőben lóg.

Mivel a tennivaló nem egy pontra szorítkozik, részletes állagmegóvási és életveszély-elhárítási program kell állapotvizsgálati szakvéleménnyel együtt.

A tető állagvédelmét a tél előtt meg kell valósítani, bízva abban, hogy addig komoly katasztrófa nem következik be, amire nincs garancia. Már most kijelölendő a munkákat irányító felelős műszaki személy, mivel - a szakvélemény alapján - azonnali beavatkozás is szükséges lehet.

A helyzet ismeretében az állagmegóvási felszólító határozat kiadása elkerülhetetlen. Javasolta továbbá, hogy az önkormányzat - elismerve a bírósági eljárás lezárását - olyan nyilatkozatot tegyen, hogy az államigazgatási határozat betartása esetén biztosítja a tulajdonost és a befektetőket erkölcsi támogatásáról, és addig semmiféle újabb - a céget nehéz helyzetbe hozó - eljárást nem kezdeményez.

Felhívta még a figyelmet, hogy az állagmegóvási befektetőktől függetlenül is szükség van, sőt éppen az ő érdekeiket szolgálja. Hiszen, mire a beruházás feltételei kialakulnak, igen nagy, helyrehozhatatlan állagromlás állhat elő.

Az **Önkormányzat** nevében Tóth polgármester úr közölte, hogy a fentieket elfogadja, de a határidők lejártakor haladéktalanul megteszi a szükségesnek ítélt lépéseket.

Elhangzott még, hogy a vihar által kidöntött fákat a tulajdonos térítés nélkül az önkormányzat rendelkezésére bocsátotta.

A cég képviselője Bagchi úr, a Price Waterhouse címén.

Az emlékeztetőt Klaniczay Péter állította össze

"Polgárnak lenni: magatartás.
Szellemi és erkölcsi tőke,
ami nélkül a huszadik század végén,
Európában nem lehetséges emberi és nemzeti felemelkedés." /Mádl Ferenc/

NÉPFŐISKOLA

POLGÁROSODÁS MAGYARORSZÁGON

A millicentenáriumi rendezvények közé tartozó népfőiskolai előadás helyszíne most az Általános

Iskola volt. Községünk és a Millicentenáriumi Emlékbizottság nevében Kálna Tibor üdvözölte **Mádl Ferenc** jogászprofesszort, akadémikust. "Személyében olyan, világot látott, a közjónak elkötelezett tudós embert üdvözölhetünk, ki egységbe látja a nemzeti és egyetemes európai értékeket. Ez határozta és határozza meg közéleti szerepvállalását. Az Antall-Boross kormányban több miniszteri szerepkört is betöltött. Foglalkozott a Bős-Nagymarosi Vízierőmű ügyével, rövid ideig felügyelete alá tartozott a privatizáció és a bankszféra átalakulása is, végezetül a Művelődésügyi Minisztériumot irányította. "Az elmúlt csaknem másfélszáz esztendő - számos - korának szellemi életét bevilágító, nagyformátumú kultuszminiszter adott. Ilyen volt báró Főtös József, Trefort Ágoston, Gróf Apponyi Albert, Klébelsberg Kuno, folytatnám a felsorolást. Ezt a sort zárta Mádl Ferenc. Őszinte örömről szolgál, hogy eljött közénk."

A köszöntés után **Tóth Anna** népdalokat énekelt, **Diligens Melinda** verset mondott.

Mádl Ferenc a jelenlévők üdvözlése után elmondta, hogy jó benyomása keletkezett Turáról: "jó látni, hogy a község lakói rendben tartják lakóhelyük környékét". Ezt követően szavai azt bizonyították, hogy megismerkedett községünk történetével. "Tura nevét egy 1220-ban kelt oklevélben olvashatjuk először. A XV. században mezővárosi rangra emelkedett. Mindig volt népességnemtartó ereje, még a török időkben sem néptelenedett el." "A falvak önbecsülése az is, hogy emlékművei vannak, pontosabb dátumok is jelzik ezt a polgárosodást." "Az volt az érzésem Tura történelmének tanulmányozása során, hogy a község története szimbolizálja a polgárosodás hazai formáját." "A polgárosodás magyarországi lenyomata látható Tura történetében, mindazon gondokkal és nehézségekkel, amely minden polgári társadalomra jellemző." "A falu többségében katolikus vallású, de a másság tisztelete mindig jellemezte a falut. Ezt bizonyítja, hogy 1879-ben működött itt izraelita hitközség. Kaszinója volt a múlt században, Fogyasztási Szövetkezet, különböző egyesületek, Földműves Kör." "Napjainkban vannak civil szervezetek Turán, pl. a Vigyázó Kör és népművészeti csoportok. Rendszeresek a komoly rendezvények, népfőiskolai előadások." "A falu képe nagyon impozáns kívülről nézve, remélem maguk is így látják."

Az oklevelek 1220-ban említik Turát, az Arany Bulla két évvel később, 1222-ben keletkezett. Ebben az akkor már létező városi polgárság és közrendű nemesség a maga szabadságát követelte a királytól. Hasonló okból született az angol Magna Charta is 1215-ben. Az okmányban a király kénytelen volt népeinek azt mondani, hogy a továbbiakban tisztelni fogja az ő szabadságukat, tulajdonukat. Igazából az **Arany Bulla** egyfajta társadalmi szerződés a királyság, vagyis a hatalom és a nemesség között. Néhány kiragadott rövid idézet az okmányból: "ezért megadjuk Szent István királyunktól kapott, mint országunk más embereinek, a szabadságot." "Külföldinek ingatlan nem adható. Országunkon kívülre birtokot ne adományozzanak. Amit mégis eladományoztak, azt adják vissza az ország népének."

"E négy jobbágyon kívül (nádor, a bán, és a király és királyné udvarispánja) senkinek sem legyen kettőnél több állasa." (Az álláshalmozás már akkor probléma volt.) Az okirat végén olvasható: "Ha mindezeket a jogokat, amiket a király megígért, mégis megsértene a király, a rezisztencia (ellenállás) jogát biztosítja az ország népe számára." Az akkori "polgárság" egzisztenciális szabadságot szerzett saját életének, sorsának alakításában. Ez a polgárság Magyarországon már az Árpád-házi királyok idejében kialakult a városokban; köznemesség, mesteremberek, kézművesek sorolhatók ide.

Mit jelent polgárnak lenni ma? Sok mindent. **Polgárnak tekintjük azt a személyt, akinek egzisztenciája lehetővé teszi "a közdolgozatban való részvételt"**. Az egzisztenciális biztonság nemcsak anyagi és tulajdoni biztonság, hanem műveltségi szint, szakmaismeret egy olyan társadalomban, amely ezt a műveltséget, tudást megbecsüli és tulajdonosát anyagi biztonságban tudja. Vagyis a tulajdon teszi lehetővé a biztonságot, de tulajdonnak tekinthető a szakértelem, a műveltség is, amely megszerzőjének független helyzetet teremt a társadalomban, szakértelme révén anyagi oldalról nézve "a szabadság állapotába kerül". **A polgárt nem csak és nem is elsősorban a vagyon teszi.**

Fontos, hogy a polgár milyen erkölcsi, vallási nézeteket vall. Kell, hogy azonosuljon a polgári erkölccsel, ami Európában a keresztényi erkölcs. Ne csak magáról gondoskodjon - anyagi és erkölcsi értelemben egyaránt -, hanem **közéleti felelősséget** is vállaljon. "A polgár legyen **szolidáris** a társadalom többi tagjával, legyen felelősségérzete szűkebb környezetéért és legyen **demokrata**. Tisztelje a hagyományos erkölcsi és jogi értékeket, ugyanakkor ne szeresse az elnyomásnak semmilyen formáját." "Az a szemlélet hatja át, hogy ne mások gondoskodjanak róla, hanem ő magáról és ő segítsen másokon. Nem az államtól várja helyzetének jobbrafordulását, hanem saját erejéből igyekszik javítani sorsán." A polgári létnek része az a külső feltétel is, hogy **demokrácia** legyen. *Sajnos az ország fele szegény, és ez nagyban befolyásolja a polgári lét és értékrend esélyeit is. Az egzisztenciális biztonság és szabadság hiányzik, amely az embereket bizonytalanná teszi.*

A rendszerváltozáskor a kormányzati felelősséget vállaló polgári erők céljai között szerepelt a magántulajdon és a piacgazdaság megteremtése. A politikai demokráciát megteremtette az ország, a magántulajdon is létrejött, a szociális piacgazdaság kibontakozásának feltételei is kialakultak. A **szociális piacgazdaságban** hagyni kell az embert gazdálkodni, de amit a piac nem tud megvalósítani (pl. oktatás, szállítás, közutak, közművek, stb.) azt az államnak kell megoldani. Törekedni kell a társadalmi kiegyenlítésre, "ne legyenek tömegesen szegények az egyik oldalon, míg a másik oldal meggazdagodik". **A stabil**

polgári országra a kiegyenlített gazdaság a jellemző, "nem szabad kettészakadnia az országnak". Nagyon fontos a középrétegek - vállalkozók, gazdálkodók, valamint műveltségi tőkével, tudással rendelkező értelmiségiek illetve szakemberek - támogatása.

A polgári társadalomban kiemelt helye van a családnak, ahol az emberi, erkölcsi értékek tovább adódnak. A gyermekek támogatása kiemelten kezelendő. Az előadó példaként a Turai Hírlap 1994. januári számából idéz egy statisztikát, amely szerint "Tura lakossága épp úgy fogy, mint az ország lakossága. A szociális háló sajnos nem megfelelően támogatja a gyermeknevelést. A három gyermekes család nem tud általánossá válni. A polgári társadalomban a családot meg kell erősíteni."

A polgári társadalom jellemzője a civil szervezetek megerősödése, az egyházak tisztelete, megbecsülése. Törkedni kell az iskolai végzettség, a műveltség, alapképzés minőségének emelésére. Elengedhetetlen a polgári erkölcs, kultúra, mentalitás kialakulása, s ezt a műveltséget tegye magáévá a polgár.

Világgazdasági tanácskozáson tapasztalta, hogy egyre inkább előtérbe kerül: "nem elég csak a gazdasággal foglalkozni, hanem sokkal inkább az erkölcsi megújulással".

Mádl Ferenc a kérdésekre válaszolva - többek között - beszélt a **Magyar Polgári Együttműködés Egyesületről (MPPE)**, amelynek ő az elnöke. Ez a polgári gondolatkör jegyében született civil kezdeményezés - 1996. február 25-én alakult meg - célja nem a pártta szerveződés vagy valamilyen pártszövetség létrehozása. Az alapítók a civil társadalom önszerveződését kívánják előmozdítani, fórumot adva "hasonló kezdeményezéseket bátorítani, erőfeszítéseket tenni nagy gondjaink oldásához, a **polgári Magyarország felocsúdsához**, saját felelősségünk felismeréséhez és tettekké erősítéséhez a társadalom széles köreiben. Különösen az értelmiség felelőssége nagy ebben a kihívásos helyzetben."

Sajnos kevesen voltak az igen színvonalas előadáson. Nem fogadható el az a magyarázat, hogy a megszokottól eltérő volt a helyszín...

Kuti J.

illegentennariumi programok

- ❖ *19. Országos Millecentennariumi Emléknep*
- ❖ *19 ó. Bartók Béla Művelődési Ház Tura Testverközségek (Csik szentimre es Jaszo) szinpadj estje*
- ❖ *20. Szent Istvan nap unnepen "Kiraly vagyok dram a Te akaratodbol es en azt akarom hogy ennek a nepnek orszaga legyen"*
- ❖ *16 ó. I es II vilaghaborus emlékmű ünnepi koszoruzas*
- ❖ *16.30 ó. Kom kat templom Tura Zenes irodalmi összeallitas Szent Istvanrol*
- ❖ *17 ó. Kom kat templom Tura ünnepi szentmise*
- ❖ *18.30 ó. Piacter 1100 ev a Karpal medenceben cimü zenes irodalmi össze allitas / Testverközségek műsora / Egyházközségi enekkor / Kék ázivarvany Repdalkor / Repviseleti divatbemutato / Tura Diszpolgara es Turbert Emlékérem kitüntetések átadasa / Szonok dr Gemesi György üdöllö polgarmestere / Btcabal*

Millecentennariumi
Emlékbizottság

iskolai hírek

Megalakult és megszűnik?

Riport az új Iskolaszékről

Az 1994. február 21-én választott Iskolaszék két évre szóló megbízatása az idén járt le. A kilenc választott tag (Bényi Andrásné, Liszkai József, Diós Csaba, Tóth Jánosné, Jónás Sándorné, Szungyi Lászlóné, Kuti József, Köles Mihály, Szabó József) közül csak ketten vállalták az újbóli jelölést. Az 1996. februári új választás eredménye: Szülői oldal: **Szovicsné Kolesza Erika, Köles Féter, Fekete István.** Pedagógusi oldal: **Hubert Zoltánné, Kókai Sándorné, Békési István.** Fenntartói oldal: **Kuti József, Diós Csaba, Sára József.** Tanácskozási joggal vesz részt az Iskolaszék munkájában **Seszták Sándor** iskolaigazgató, **Jenei Csabáné DÖNK** vezető, **Lukács András** plébános (vagy a megbízottja) és a cigány szülők által választott személy. Az új Iskolaszék március 19-én tartotta alakuló ülését, ahol ismét **Kuti Józsefet** választották meg elnöknek, őt kérdeztem a testület feladatairól.

- Mi az Iskolaszék feladata és milyen hatásköre van?

- A jelenleg még érvényben lévő oktatási törvény szerint az Iskolaszék érdekegyeztető fórum. Feladata az érdekegyeztetésen kívül, a véleményezés, a javaslattevés, a konfliktuskezelés, az információcsere, az iskola működésének értékelése. A fenntartó önkormányzat az iskolában folyó szakmai munka eredményességének értékeléséhez szükséges információt - a törvény szerint - az igazgatótól és az Iskolaszéktől kérhet. Véleményezési jogköre van az iskolát érintő valamennyi kérdésben.

A törvény a felelős véleményalkotás jogával ruházta fel az Iskolaszéket, a döntés joga többnyire az iskola igazgatóját és az önkormányzatot illeti meg. Az Iskolaszék hatásköre kicsi, de megalapozott állásfoglalásaival elérheti, hogy a döntéshozók ne hagyják figyelmen kívül. Ez erkölcsi, szakmai súly és nem jogi felhatalmazás. Talán ennél is több.

A régi század eleji Iskolaszék "az elemi iskola helyi felügyeletére választott testület volt". Ez a feladat napjainkban az önkormányzatokat illeti meg a községi iskola esetében. Ezt a jogot azonban átadhatja az Iskolaszéknek.

- Hogyan értékeled az Iskolaszék tevékenységét az eltelt két évben?

- Eredményesnek tartom. Az Iskolaszék megalakulását igen nagy érdeklődés előzte meg már 1989-től. Mindenki sokat várt ettől a testülettől, ugyanakkor a tényleges hatáskörét kevesen ismerték. Igyekeztünk a lehető legjobban megfelelni a törvényes előírásoknak, s tevékenységünkről folyamatosan tájékoztattuk választóinkat. A Turai Hírlapban is rendszeren olvashatók voltak beszámolóink. Igen korrekt együttműködés alakult ki az iskola mindenkori vezetésével. Az Iskolaszéknek elsődleges partnere az iskola igazgatója az, ugyanakkor a testületnek tanácskozási jogú tagja is.

Mindhárom oldal szolgálatnak tekintette feladatát, és **mindenkor a gyermekek érdekeit tartotta szem előtt.** A másik véleményét tisztelőben tartva, minden évrre nyitottan tárgyaltunk az üléseken. Az eltelt két év alatt egyértelmű sikernek tekintem, hogy **komoly előrelépés történt az iskola társadalmisítása felé.**

- Meddig szól a megbízatásotok?

- Kettő évre, 1998. március 19-ig szól, pontosabban szólna. Ugyanis a kormány terve szerint - napokon, legkésőbb heteken belül - elfogadásra kerülő új oktatási törvény tervezetében más az Iskolaszék felállása. Lehetséges, hogy a jelenlegi tagok közel felének megszűnik a jogosultsága. Amennyiben a jelenlegi SZMSZ hatályát veszti, úgy az új Iskolaszékben megszűnik a tagsága a szavazati jogú fenntartói oldalnak, a tanácskozási jogú DÖNK tanári vezetőjének, az egyházközség képviselőjének, az iskola igazgatójának és a cigány szülők képviselőjének. (Az utóbbi azért, mert nincs önkormányzatuk.)

A törvény-tervezet szerint az új Iskolaszékbe a szülők, a nevelőtestület, az iskolai diákönkormányzat azonos számú képviselőt küldhet. Egy-egy képviselőt delegálhat az érdekeltektől, a gyermek- és ifjúságvédő intézet és a helyi kisebbségi önkormányzat. Nem tűnik ki a törvénytervezetből, hogy új iskolaszéki választást kell-e majd tartani, vagy marad a három hónappal ezelőtt megválasztott szülői és a tantestületi oldal, s csak a diákönkormányzat (DÖNK) képviselőit kell megválasztani. Remélem ezek is tisztázódnak a törvény parlamenti tárgyalása során. **Seres T. (1996. május 21.)**

Tisztelt Turai Polgárok! 1996. május 2-i hatállyal megalakult a **TURAI TANULÓKÉRT ALAPÍTVÁNY.** Az Alapítvány célja: az iskolai oktatás és nevelés tárgyi és személyi helyzetének javítása, támogatása / tehetséges tanulók képességeinek fejlesztése, a leszakadók felzárkóztatása / az egészséges, edzett ifjúság nevelésének, szabadidős tevékenységének elősegítése / az iskola diákjainak helyi, országos és országok közötti kulturális életbe való bekapcsolódása / az iskola pedagógiai programjában kiemelt területek támogatása. Ha esetleg Ön is támogatni kívánja a fenti kezdeményezést, a következő számlaszámon teheti meg: **OTP BANK ASZÓD 11742166 200 11112**

1996. május 10-i hatállyal létrejött a **TURAI SPORTCSARNOKÉRT ALAPÍTVÁNY.** Célja: Bölcsődei-óvodai tesnevléstől a hivatásos sportig, fogyatékos és hátrányos helyzetűek sportolási lehetőségeinek megteremtése és fenntartása. Esetleges országos vagy nemzetközi sportversenyek megrendezését szolgáló Sportcsarnok felépítése. Részt vesznek a Sportcsarnok beruházásának kidolgozásában, a pályázatok elkészítésében és kiírásában, a Sportcsarnok szakmai programjának véleményezésében és megvalósításában. Befizetések a következő számlaszámra történhetnek: **TAKAREKSZÖV. TURA 65900107-13013349**

“A MAGYAR OKTATÁS HOLNAPJÁÉRT”

Ezzel a címmel rendezett konferenciát a Magyar Polgári Együttműködés Egyesület és a Professzorok Batthyány Köre 1996. május 4-én a Budai Várban, a Magyar Kultúra Alapítvány Gytermében. A Vigyázó Kör egyesületet **Köles Mihály** és **Kis András** képviselte.

Mellékelten közöljük **Pokorni Zoltán** és **Ágh Zsófia** tanár a konferencián elhangzott hozzászólását a POLGÁR '96 című lap különszámából. A közlést **Laczay István** MPE titkár engedélyezte, melyet ezúttal is köszönünk. **(K. J.)**

• Részletek **Pokorni Zoltánnak** az iskolaszervezettel foglalkozó hozzászólásából:

“... **Mádl tanár úr** azzal kezdte a bevezetőjét, hogy a **szüksős forrásokon, a pénz hiányán túl külön sértő és fájdalmas, ha ezt a szférát, az érintetteket, a területért felelős államigazgatási ember megsérti. Vagy mondjuk ki így egyszerűen, megalázza. Hasonlóképpen szomorú, ha hazudnak nekik. Szomorú, ha a szavak és a tettek különválnak, márpedig az elmúlt másfél évben, az elmúlt egy évben erre láttunk példát. Miközben mind a miniszter, mind a miniszterelnök kedvtelve és**

iskolai hírek

gyakorta hangoztatja, hogy a '96. évi költségvetésben soha nem látott mértékben, közel 40 %-kal növelték a közoktatás normatív támogatását, eközben a gyakorló szakemberek azt tapasztalják, hogy tucatszámra szűnnek meg az iskolák, zárnak be az óvodák. Akik itt ülnek a teremben, azok nagyon jól tudják, hogy ez egy számjáték, egy büvészmutatvány, hogy **növekedtek ugyan szám szerint a normatívák, de mennyiségük csökkent**, így egy-egy önkormányzat ma sok esetben kevesebb pénzzel gazdálkodik az intézményei fenntartásában, mint amennyivel tavaly gazdálkodott.

Fontos tehát a tiszta beszéd, az érthető és egyértelmű szándék ebben a kérdésben. Hasonló fontosságú ez a tárgyunkat, az iskolaszervezetet illetően is, hiszen meggyőződésem, hogy ma ezen a téren is elternek a tettek és a szavak. Ugyanis mind a hét parlamenti frakció azt hangsúlyozza, hogy demokratizálni kell az iskolaszervezetet oly módon, hogy növelni kell a versenyképes tudáshoz való hozzáférés lehetőségét, azaz nyitni, szélesíteni, lehetőség szerint hosszabb távon általánossá tenni a középfokú képzést. A valóságban azonban szerintem az utóbbi években ezzel ellentétes folyamat indult el.

Egy jogalkotási kérdésre szeretnék kitérni, hiszen a mai tárgyunk az oktatási törvény külsőbenálló módosítása. Az oktatási törvény tervezett mai állapotában nem más, mit a korábban, tavaly novemberben elfogadott Nemzeti Alaptanterv végrehajtását szolgáló dokumentum. Fordítva ülünk a lovon, vagy ha úgy tetszik a gombhoz választjuk megint a kabátot; **előbb döntött a kormány egy jogi értelemben alacsonyabb szintű szabályozásról és ehhez igazítja aztán a törvényt**. Ez ellentétes a logikával, ellentétes azgal, amit mindenki helyesnek tart, hogy először a Parlament fogadjon el egy hosszú távú fejlesztési stratégiát, ami kiter többek között az iskolaszervezetre. Ezt valósítsa meg a törvény, majd erre épüljenek aztán a tantervek és a vizsgakövetelmények, többek között az érettségi vizsgakövetelményei is. Itt azonban fordított helyzetről van szó.

A mai törvénymódosítás a NAT-ban szereplő 6+4+2-es iskolaszervezeti tagolás végrehajtását hivatott szolgálni. Annak ellenére, hogy ilyesfajta reformról nem beszél ma a kormányzat egyik szereplője sem, a törvénymódosítás ezt a reformot hozza létre. Ennek ellenére, hogy a középfokú képzés kiszélesítéséről beszélnek, tudjuk nagyon jól, hogyha ez a 6+4+2-es szerkezet megvalósul, akkor nemhogy szélesedik a középfokú képzési kapacitás, hanem szűkül. Jó példa erre Budapest esete, ahol konkrét számok vannak '90 és '95 között. 1990-ben 11.000 jelentkező volt a gimnáziumi főröhelyekre és 9.200-at vettek föl. 1995-ben sem csökkent az érdeklődés, szintén 11.000 jelentkező volt, de nem tudtak már fölvenni annyit, csak 7.180 fiatal, mert megváltozott a képzés struktúrája. Megnyúlt, és ezért a képzési kapacitás - Budapest példájával élve - drámai módon 25-27 %-kal csökkent. Ha ez a folyamat általánossá válik, mindenütt megjelenik az országban, akkor - persze ha nem építünk rengeteg pénzből új gimnáziumokat - szűkül a gimnáziumhoz való hozzáférés 14 éves korban, azaz **elitizálódik a középfokú képzés** ...

• Ágh Zsófia tanár (Budapest) hozzászólása:

"A Nemzeti Alaptanterv kapcsán három olyan problémát szeretnék felvetni, amely nem egyszerűen szakmai, hanem szemléletbeli, s így egyben politikai jellegű is.

1. A NAT (Nemzeti Alaptanterv) magyar irodalom anyagából sok egyéb **mellett hiányzik a XX. századi magyar irodalom** (és főként a háború utáni irodalom) jelentős része - nyilván abból a praktikus megfontolásból, hogy ügyes idő rá az érettségi előtt. Így sem a népköltészet és az irodalom

kapcsolatára, sem a 30-as évek irodalmi szociográfiáira, sem a polgári irodalom megismerésére, sem a népi-urbánus kérdés esztétikai, történeti és irodalompolitikai háttérének tisztázására nincs mód.

Ez nemcsak irodalomtörténeti okokból súlyos hiba, hanem azért is, mert olyan kérdéskört hagy homályban, amely ma már jóval több, mint esztétikai probléma. Hat-nyolc évvel ezelőtt még hihettük, hogy az irodalmi életen belül mesterségesen szított, az író gyerekkori, hozott élményeit, stílusát és politikai hovatartozását, sőt származását és morális tartását összemosó ellentét csöndben kihal. Mára azonban világosan kiderült, hogy mindez túllépett az irodalmi élet határain; politikai, sőt már gazdasági érdek is, hogy a zavar fennmaradjon és öröklődjön.

Ameddig nem tartozik a gimnáziumi tananyag minimálkövetelményei közé, hogy a XX. századi magyar irodalom minden vonulata ismert és történeti háttérében is tisztázott legyen, addig az ellentét és zavar rákos daganatként fog burjánzani a magyar közéletben, és egyik akadályát képezheti annak, hogy erős, mérsékelt, tisztán látó, a "népit" és az "urbánust" egyformán értő és tisztelő, semmilyen izlésterrorral nem befolyásolható, széles polgári közepreteg alakuljon ki.

2. Az "Ember és társadalom" műveltségi terület, szemben a fentiekkel, nagy mennyiségű néprajzi és művelődéstörténeti anyagot tartalmaz, esetenként többet is, mint amennyit az adott korosztály esetében szükséges volna. Ez az anyag azonban szétszórtan, egymástól függetlenül lóg a levegőben, sehol a tíz év során nem áll össze koherens egésszé. Így éppen a lényeg, a **kultúra összefüggésének szépsége és izgalma vesz el és degradálódik lexikális adathalmazzá**. Bár a gyerekek elvileg sok mindent megtanulnának (ha volna mindehhez kellő számú tankönyv, munkafüzet, a pedagógusoknak továbbképzés, tanterv, segédkönyv, stb.), végül is nem lesz képiük sem a magyar, sem a nemzetiségi, sem a paraszti, sem a polgári kultúráról. Van ezzel szemben lehetőség, pénz, apparátus, tanfolyam és munkafüzet a **multi-kultúra** tanítására, amely egy álhumánus szemlélet nevében ("szeressük a másságot") mindenféle hagyomány és kultúra tanítása nélkül próbálna állítólag toleranciára nevelni.

3. Szorosan kapcsolódik az eddigiekhez az a szemlélet, amely a polgári társadalom helyébe az **információs társadalom kultuszát helyezi**. A NAT-nak feladata volna hosszú távú problémákra választ adni, vagy lehetőséget biztosítani. Nyilvánvalóan ilyen, s egyre nagyobb súllyal ilyen probléma lesz, hogy hogyan lesznek képesek a gyerekek, a számítógépes kultúra fejlődését pszichikailag feldolgozni. Egy tíz éves gyereket már ma is csak akkor lehet ép ésszel és lélekkel kihúzni a "virtuális valóságból", ha olyan stabil értékrend és kultúra áll mögötte, amely képes megmenteni a teljes elbizonytalanodástól, a nihilizmustól, a felszínre hozott agresszivitástól. A kihívás és a vonzerő óriási, a felelőségünk épp ezért nagyobb, mint bármikor. A technikai fejlődés fékezése sem módszer, sem cél nem lehet, tehát az egyetlen esélyünk, ha komoly anyagi forrásokat és szakmai tudást mozgósítunk annak érdekében, hogy az **információs rendszereken keresztül a valódi magyar és egyetemes kultúra is átjusson**.

A NAT egész szemlélete és felépítése ellentmond a polgári nevelésnek, amelyhez a magas tudásszinten kívül hozzátartozna az analitikus és a szintézisben való gondolkodás egyensúlyának elsajátítása, valamint a belső fegyelem és rend, és az alkotó rendellenesség, az öntudat és az alázat harmóniájának megtanulása is. Mindezt persze a pedagógusképzésnél kellene elkezdeni; s abban, hogy ez valóban így történjen, mindannyiunknak még nagyon sok tennivalója van."

Tizenkét magyar évszázad

IV-V. Az Árpád-kor

A X-XIV. századig tartó időszak a nyugati mintájú állam kialakulásának-megszilárdulásának és megerősödésének ideje. A kor politikatörténete eseményekben rendkívül gazdag; ugyanakkor szembetűnő a történések folyamat-jellege.

Ebben a történelmi periódusba válik a Magyar Királyság a közép- és délkelet-európai térség meghatározó hatalmi tényezőjévé: olyan agresszív birodalomná, melynek érdekövezete és katonai hatósugara a Kárpátok északi vonulatától az Al-Dunán át Havasalföldön (Havcselvény) és Moldván át, a Balkán-hegység északi előterén keresztül egészen az Adriáig terjed. Területe az Árpád-

korban meghaladja a 400ezer km²-t.

Az Árpádok birodalma egy sajátos katonapolitikai erőter kialakulásának köszönhetőe létét; a két szomszédos nagyhatalom: a Szent Római Birodalom (Német-Római Császárság) és Bizánc kisuqáráása ebben a földrajzi térben kölcsönösen kioltotta egymást, s ezt a hatalmi vákuumot töltötte ki a Magyar Királyság.

Bár mindkét nagyhatalom igyekezett befolyásra szeret tenni Magyarországon, sőt hűbéri kísérleteket is tettek (a németek Szent István és velencei unokaöccse Orseolo Péter és I. Endre valamint, bizonyos mértékig, Salamon idején; a bizánciak pedig III. István és III. Béla uralkodásakor), de eredménytelenül.

- A magyar állam ügyes és hatékony alkalmazkodási és fejlődési stratégiát választott: úgy viselkedett, mint Japán az 1867-es fordulat után, mikoris az addigi elzárkózást követően megnyitotta kapuit a nagyvilág előtt; magába szívta, integrálta a külföldről beáramló tudást, tapasztalatot és azt saját igényeinek megfelelően ötvözte-tökéletesítette.

- Lám ezt a "japán csodát" Géza fejedelem és I. (Szent) István a X-XI. sz. fordulóján kitalálta és alkalmazta.

A négyszáz év mozgalmas történéseiből az alábbi nemzeti sorsfordító események és dátumok emelhetők ki:

I. A kalandozó hadjáratok és azok 955-ös kudarca.

II. Géza német papokat és lovagokat hív az országba - megindul a keresztény hittérítés

III. I. István koronázása és a nyugati típusú keresztény-feudális állam kiépítése

IV. Szent László és Könyves Kálmán hódítása

V. Az Aranybulla

VI. A tatárjárás és az ország újjáépítése

Ezek azok a "mérőkövek", melyekre felfűzhető az Árpád-kor oksági összefüggéseinek láncolata.

I. A nyugati keresztény világ archaikus széttagoltsága tette lehetővé a kalandozó (sarcoló) hadjáratok sikereit. A nyugatiak tehetetlenségét csak fokozta a számukra ismeretlen keleti, lovas harcmódor és a félelmetes magyar reflexíj.

A gazdag zsákmányon túl - népünk számára - a kalandozások igazi (hosszú távú) haszna volt, hogy megismerték, kifürkészték Európa népeit, államait; az ottani szokásokat, építészetet, gazdaságot, államszervezést és kultúrát.

- Ez a "bevásárló turizmus" korabeli formája volt.

Az augsburgi csatavesztés azonban megmutatta, hogy az I. Ottó által megerősített Német Császárság túlzottan kemény dió számunkra, és Magyarország támadóból könnyen áldozattá válhat.

A kalandozások kudarca után népünk válaszütt elé érkezett: vagy beilleszkedik a nyugati népek "nagy családjába", felveszi a keresztény hitet, és megszervezi a feudális államot, vagy eltűnik a történelem süllyesztőjében, miként a hunok és avarok.

II. Géza fejedelem helyesen döntött: fiát megkereszteltette, s buzgó vallásos nevelésben részesítette, számára bajor hercegnőt kért feleségül, így legveszélyesebb ellenségét rokonává tette.

Történelmi nagyságát mutatja, hogy országa érdekét előbbre

FOTÓK: K á l n a T i b o r

helyezte személyes hiténél; hisz mindvégig lelke mélyén pogány maradt. (A krónikáírók elbeszélik, hogy egy alkalommal gyóntató papja rajtakapta amint a "régi isteneknek áldozott" - ő így válaszolt: "elég nagy úr vagyok ahhoz, hogy több istent is szolgáljak."

III. István tiszta hittel végezte be a művet, mit apja a történelmi szükségszerűség kényszerére kezdett el. Miután "Isten kegyelméből" Magyarország királya lett, a törzsi-nemzetségi szállásterületek helyén és helyett kiépítette a királyi vármegyarendszert és tíz püspökséget állított fel.

Utódaira egy még fiatal, de szilárd államot hagyott. Négy évtizedes országlása után úgy mehetett el, hogy személyes tragédiája (fia elvesztése) ellenére véghezvitte, amit akart, s azt, amit rárótt a történelem.

IV. Szent László és Könyves Kálmán okosan lavírozott a korabeli keresztény világot megosztó küzdelemben az "invesztitúra harc"-ban, és ennek köszönhetően nem csak megszerezték, hanem megtartották a horvátországi és tengeremelléki hódításokat létrehozva azt a gazdasági és politikai erőteret, melyben a magyar állam és népei a következő nyolc évszázadban éltek és fejlődtek. Külpolitikai helyzetünk megerősödése lehetővé tette a belső rend megszilárdulását is.

V. A II. András arany függőpecséttel elmagyar alkotmányosságot Társadalmi szerződés, nemzettel (akkori értelmű) kötött. Hasonló kiadott "Magna Charta"-népfelség elvének korai rint a király ugyan kodik, de hatalmát a legitimizálja, ha tőle és egyháza javára hasznalják az alattvalókat. Amennyiben nem így messég) tagjai egyenként ellenállhatnak, ill. dalmi szerződés betartása. Az Aranybulla 31 pontja tekinthető a legfontosabb ellenállási záradék.

által 1222-ben kiadott, látott oklevél (bulla) alapja, melyet az uralkodó a mezés szerint a nemesség- tosan az Angliában 1215-ben hoz (Nagy Oklevél) a megfogalmazása, mely sze- "Isten kegyelméből" ural- Teremtő csak akkor eredeztetett hatalmát népe nálja, valamint ő és utódai ikkal kötött szerződést. lenne, úgy a nemzet (ne- vagy együttesen törvényesen kényszeríthetik a társa- tására. közül - talán - ezért sabbnak, maga a 31., az ún.

A felvilágosodás nagy gondolkodói a XVIII. sz.-ban ehhez csak annyit tudtak hozzátenni, hogy a nemzet fogalmába beemelték a nem nemeseket is.

VI. 1242-ben a mongol-tatár hordák kitakarodása után nálunk járt külföldi utazók és követek szomorú képet festettek az országról: "Bizonyossággal mondhatom, hogy az egykor oly hatalmas és gazdag Magyar Királyság teljességgel elpusztult." (Forráselemzések kimutatták, hogy ezek a tudósítások nem mentesek a túlzásoktól. Úgy tűnik, hogy a korabeli krónikásoknak sem volt nagyobb szerencsésük az igazmondással, mint a mai média-moguloknak, hírmagyarászóknak és politikusoknak, szövívőknek.)

Az életben maradt magyarok és "II. honalapító" királyunk 20 év alatt új országot építettek a romokból, mely - mint a csodafüvektől életrekelített népmesehősökről mondani szokták - "még százszorta szebb és erősebb volt, mint annakelőtte".

- S, valóban ezután következett a Magyar Királyság (trónviszályoktól, pártütésektől és testvérharcoktól nem mentes, de) legdicőségesebb két évszázada.

(Terjedelmi okokból nem térhettem ki számos meghatározó eseményre ill. azok összefüggéseire, pl: a Szent István halálát követő trónviszályokra, s az abból következő pogánylázadásokra. I. Endre szerepére a német hűbéri igény elhárításában.

Endre és Bék testvérharcára; Salamon és Kun László kalandos életére, részletesebb külpolitikai összefüggések taglalására, pl: az "invesztitúra háború" kérdésében.

Nem térhettem ki a kor művelődéstörténeti és művészeti emlékeire: a Tihanyi apátság I. Endre által 1055-ben adományozott alapító oklevelére; a Halotti Beszédre és a Mária-siralomra.

Külön tanulmányokban lehetne csak foglalkozni olyan karizmatikus személyiségek művelődés- és egyháztörténeti jelentőségével, mint Szent István, Szent Imre, Szent László, IV. Béla, Szent Margit, Anonymus mester és még sokan mások.)

K á l n a T i b o r

90 éve gyűjtött

BARTÓK BÉLA
 EMLÉKRE
 AKI 90 ÉVVEL EZELŐTT TURÁN GYŰJTÖTTE
 NÉPZENÉNK KINCSEIT
 1956. ÁPRILIS 8. TURA KÖZSÉG LAKOSSÁGA

Bartók gyűjtési térképe

"... Most új tervem van: a magyar népdalok legszebbjeit összegyűjtieni s a lehető legjobb zongorakisérettel mintegy a múdal nivójára emelni."

"A vidék tiszta és józan, talaja és az itéllete pedig erős és romlatlan."

"... Volt mit szégyenkezmem szegényes és gyarló fonográf-gépem miatt - írta beszámolójában Bartók -, hiszen ilyen jelenetek megörökítésére még a legjobb gramofon-felvevő sem elég; ilyesmit igazán csak hangosfilmmel szabadna felvenni ..."

"Népi dallamokkal bánni tudni, egyike a legnehezebb feladatoknak."

Bartók Béla

Bartók Béla 1904-ben és 1905-ben kezdte látni, milyen kiáltó az elmentét a magyar parasztnék, és közöttük a városi zene között, amelyet otthon, gyermekkorában népdalként hallott, s melyet a városi polgárság nagyrésze még ma is csökönyösen annak tart. Bartók hamarosan belátta, hogy az éppen kínálkozó népi dallamok lejegyzése nem elegendő. A dallamok mögött rendszert, sőt rendszereket sejtett, csak hogy kiaknázásukhoz következetes kutatásra volt szüksége. Eleinte azt hitte, elérheti a magyar nyelvterület dalaival. Csak amikor a szomszéd népek között sok kölcsönhatást tapasztalta, ébredt rá, hogy egész Délkelet-Európát végig kell pásztázni, követnie a népvándorlás korabeli magyarság útját. E hatalmas munkaterv megvalósításához nagyszerű segítőtársra akadt, a nála csaknem két esztendővel fiatalabb Kodály Zoltánra. Kodály valamivel Bartók előtt kezdte el a rendszeres gyűjtést. Neki 1905-ben már egy tudományt megalapozó, korszakos jelentőségű műve jelent meg, a Mátyusföldi gyűjtés.

A közös ügy, a közös cél hozta össze Bartók Bélát és Kodály Zoltánt 1906-ban. Ennek a jegyében lettek barátok, fegyvertársak mindhalálig.

Indulásukról, nehézségeikről Bartók 1928-ban „Magyar népzene és új magyar zene” című tanulmányában így számolt be.

„... A magyar paraszt s éppígy a háború előtti Magyarország más parasztnépei pl. a román és szlovák parasztság, hihetetlenül nagy zenei kincset őriz népi melódiáiban. Nagyszerű és gazdag anyag állott így rendelkezésünkre, szinte csak a kezünket kellett kinyújtanunk és felszednünk. Ezt az anyagot egyrészt felhasználhattuk rövid kompozíciókban, oly módon, hogy a dallamokat elláttuk kísérettel, másrészt eredeti inspirációt meríthettünk ugyanabból a forrásból.

Igaz, ez a „kézikinyújtás és felszedés” nem volt olyan egyszerű dolog, ahogyan az ember az első percben elképzelné. Gondoljunk csak arra,

hogy a városokban, az ún. művelt körökben teljesen ismeretlen volt a népzene ez a hihetetlenül gazdag kincs; még csak nem is sejtették, hogy egyáltalában van ilyenfajta zene.

Mintegy 25 évvel ezelőtt néhány egészen fiatal zenésznek — köztük Kodálynak és magamnak — figyelme a magyar parasztsztyál felé fordult. Valami vágyódás az ismeretlen után, valami határozatlan megérzése annak, hogy az igazi népzene csak a parasztk közt lelhetjük fel, vezetett bennünket első tapogatózásainkban. Ezek az első kísérletek gazdag, mindaddig ismeretlen anyagot eredményeztek. A siker felbátorított s ekkor teljes erővel nekiláttunk a gyűjtésnek, most már tökéletesített rendszeres módon.

Nehéz elképzelni, milyen rengeteg munkával, erőfeszítéssel járt ez a gyűjtés. Hogy a civilizációtól érintetlen zenei anyagot fellelhesük, olyan falvakat kellett felkeresnünk, melyek a lehető legtávolabb estek a civilizáció központjaitól és a közlekedési vonalaktól. Abban az időben még igen sok ilyen falu volt Magyarországon. Ha régebbi dalokat akartunk megszerezni, esetleg több évszázados dallamokat, öregemberekhez, főleg öregasszonyokhoz kellett fordulnunk; ezeket viszont nehéz volt rávenni az éneklésre. Szégyellték, hogy idegen urak előtt énekeljenek, féltek attól, hogy a falubeliek kigúnyolják, kinevetik őket, féltek a fonográf-tól is (majdnem mindig fonográf-fal dolgoztunk). Egyszóval a legnyomorúságosabb falvakban, a legprimitívebb viszonyok közt kellett élnünk, azon kellett igyekeznünk, hogy megnyerjük a parasztk barátságát és bizalmát. Különösen ez utóbbi ment nehezen; régebbi időkben a nemesség annyira kihasználta a parasztkot, hogy bizalmatlanná vált mindenki szemben, aki az úri osztályhoz tartozónak látszott. Mégis elmondhatom, hogy ezen a téren kifejtett fáradságos munkánk nagyobb örömet szerzett minden másnál. Életem legboldogabb napjai azok voltak, melyeket falvakban, parasztk között töltöttem...

16

1. Kece-ke-mel is Csár-da a - lótt ki - ál - lit - ja ki is tü - zt nyal - ka ver - bunk - jai, ve - ten zart - ja

ii. Tura (Fest), 1906. B.

Parlando.

A szer - nek - mom a - j - jel va - gyon, la - vas vs - gyon, a - j - jel va - gon van

"Csak tiszta forrásból"

Béla az iskolából gyűjtöttek. Elné Tóth Eszter
né a fiatalabbik, eddig egyik sem korán 1881-ben
halt meg 32 éves korában.

Béla az iskolából hallása és nyelvésszerűbbé
vált, már 4 éves korában egy éjjel nagyon kora-
ltól sok népdal dallamát elmondhatta, egészen
rangosáru volt, hogy emeltek meg neki
még feladották a feltevéseket a kórában.
Így már 3 éves korában járt a kórában, 3 éves
korában is megindult az új daltól kezdve nem
is Béla az iskolából rangosáru és emeltek
3 évesen elvették a kórából a kórából egy
Béla az iskolából kapott meg, melyet Béla elvett
és 1903-ban vette meg az iskolából egy új dalt
kórából. Rangosáru az iskolából kórából
és Béla az iskolából kórából.

Egyesekkel szemben sok sok aranyat kért, mind
Haltánapja, 1929. máj. 27-én

Dr. Bartók Béla
né Tóth Eszter

1870. november 11-én született Béla a Turai
Kórában. Kórában a kórából kórából
és Béla az iskolából kórából.

1870. november 11-én született Béla a Turai
Kórában. Kórában a kórából kórából
és Béla az iskolából kórából.

1870. november 11-én született Béla a Turai
Kórában. Kórában a kórából kórából
és Béla az iskolából kórából.

1870. november 11-én született Béla a Turai
Kórában. Kórában a kórából kórából
és Béla az iskolából kórából.

1870. november 11-én született Béla a Turai
Kórában. Kórában a kórából kórából
és Béla az iskolából kórából.

188. ÖZV. BARTÓK BÉLANÉNAK - POZSONYBA
[Levelezőlap. Képf. ÉVESKÖNYV SZERZET. ÜDVÖZLET TURÁRÓL. CÍMRÉSE.] Békés m. |
Vészto | Sziladpusztá | Tóth Emil Urnak
[Postafelvezető] Budapest 906. Jón. 26.

[Budapest, 1906. jún. 26.]

K. M. a múltan ma tudod a betegen Turára menni, ha t. t. Hódú" kívánt minden
valazól, s így én meg nem lehetek Bécsen. Ha Turára nem, hát máshova tudni kell ki,
miretlen a vasárnapot kell felhasználni. Vesztye elutazott, mert a lóya Eprthen kanyarog
lett. Más hi nincs legközelebb jövök Vesztye, a hol azonban szeretnék lehetőleg „vihar”
mentes napokat látni. Kérlek - ha meg lehet - vidd Vesztye a „Bartók” dologját
Béla van a székelyből. Azt a parasztiótól írtam nem elcsúszott elhozni. A kis hó néha
jatekter máskor meg munkádo.

Cs

B

189. ÖZV. BARTÓK BÉLANÉNAK - POZSONYBA

K. M.
Szeretlek meggyőztetni, és egyben bocsátani. Attólán meggyőztetés, mint oly
sok most azért tökéletesen felismárgattad, úgy értem, hogy ha te majd itt levelez,
fel fog iratni vesztet egy esztendőre, máskor meg a kertnyi dolgok, stb. stb., s hogy
aztán ehhez tudni a világot. No de remélek, hogy most - ha nem kell jövök esztendőre tanítást
mondolnod - sokkal nyugodtabban fogsz tudni elvinni. Úgy mint én! Ha valami kelle
mellém hallani, jobb tudniem be, a halom ki - mutha minden történet volna. Mert ha én
minden olyannal tudnék, a mi teged fűzbe hoz, akkor nem is dolozhatnék jöfömmel
semmit a folytonos lángolástól.

Köszönöm a küldeményt, így volt legjobban.
Ej, hiszen csak Vesztye távozott, de holnap már hazajön. Míg nem volt itt, minden
tend felfordult. (Persze azért még így is sokkal nagyobb itt a rend, mint Turán.) Apropos
Tura. Szívesen fogadtak, mehevtek máskorra is. Legnagyobb baj, hogy Pista sógor fanatikus
klerikális. Így sokszor be kellett fognom a számat kedvemre való éles replikázás he-
lyett. Ettől, a rendelleneségtől, meg a gyerekkoridőztől elétkintve egészen jól éreztem ma-
gam, s e betegen ismét oda megyek. (Gyűjtésre legalkalmasabb a szomb. este és a vasár-
nap.) Pista első napon kihozott a faluból 3 öreg embert, tévedésből velük hoztak egy zsi-
vánt is, a k. gyilkosság miatt nyomta a tonkba fenékét annakidején. Kaptak beér, végeztél
be is trakták, mulatságos volt. Vasárnap ámentünk a szomszéd káptalányhoz, bu-
csura. Több a bor, cigány is volt.

Béla gyűjtött a 3 nap alatt 75 dalt, nagyszobát érdekes régi dalokat.
Vasárnap jövet persze nem kaptak. Ma beszéltem a néprajzi múzeum igazgatójával. Az
is azt mondta, hogy teljesen lehetetlen ilyen célokra szabadjegyet kapni, mert a M. A. V.
magántársaságába megy. Úgy hogy a m. v. alkalmazottai nem is államhivatalnokok.
Egyszer a nemzeti múzeum akart egy festőnek néprajzi kutatására szabadjegyet kiosztani.
Nem sikerült. De viszont ez az igazgató (Seemayer ur) nagyon örül hogy én a mu-
zeumnak át akarom szolgáltatni a gyűjtés eredményeit - no és a többit majd szóval.

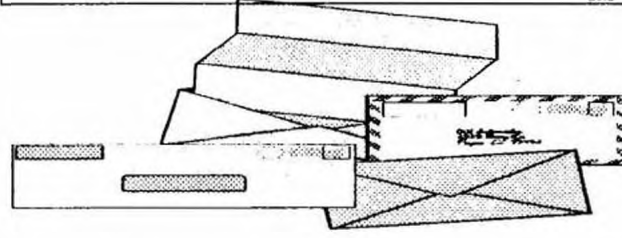
"Kedves Béla!"
Jo de az nem szép dolog, amit csináltál, hogy egy lútt, aki annyira gondoltál Neked leveleket
Vesztye. Kezdehog minden értesítés nélkül hagyott. Mert fél hónapja már, hogy eljöttél Sziladról
és ma kapom első leveleket!
De hányok ezt!
Meg kell mondani, hogy lehetetlennek sokat írni, ha az ember gyűjtőben van. Ezzel meg!
Nekem meg bélyege, levelezőlapokra, időre ahhoz, hogy egy jól megfogalmazott level szülessen.
Ezeket a dolgokat nem lehet megvenni a kocsikban, a lovak, juhok és baranyok, dörnyök és
tehenek istállóiban. És az embernek nem lehet elég ideje, amikor egész nap szobalányokkal,
traktárokkel, kocsikkal és tisztviselőkkel (és mindenféle állatok örvével) társalog, csak
hogy megnevezze gondolataikat az emlékre. Igen, ezek a dolgok nagyon fáradságosak. Nagyon örülök,
amikor este lefekhetek.
Holnap megyek Turára készüléssel!

191. OLÁH TÓTH EMILNEK - VÉSZTÓ, SZILADPUSZTÁRA
[Levelezőlap. Képf. ÜDVÖZLET TURÁRÓL. ÁLLOMÁS. - CÍMRÉSE.] Békés m. |
Vészto | Sziladpusztá | Tóth Emil Urnak

[Tura,] 1906. júl. 9.

Béna laktam a faluban Pali-éknál 1 napig. Volt nagy nótázás. Eljöttek Sobri Józsa,
Rózsa Sándor és Nagy János barátai.
Sok üdvözlét!

Béla

A levelekből nemcsak az derül ki, hogy Bartók Béla gyűjtött Turán, hanem az indíttatás is, mely idehozta. Az ok a turai rokonságban keresendő: Testvérhúgát, Bartók Erzsébetet egy bizonyos Oláh Tóth Emil (Oláh Tóth Antal pap édestestvére) - báró Schossberger vésztoi majd sziladpusztai uradalmán dolgozott - vette feleségül 1904. novemberében. A kézírásos levelek rendelkezésre bocsájtásáért köszönet illeti meg Koronka Gézánt.

Összeállította: Se r e s Tünde

EGYHÁZKÖZSÉGI HÍRADÓ

A Turai Katolikus Legényegyletről

A turai Katolikus Kör 1896. január 5-én alakult meg Niederman József plébános elnök, Sándor József jegyző, Király Mihály, Gólya Gábor vezetésével. 1932-ben alakult a Szent Imre Ifjúsági Kör. 1936. november 8-án kelt névsorban 51 tagot irt össze Szóó István elnök.

Turán a Katolikus Agrárifjúsági Legényegylet (KAL) 1935-ben alakult. Ifjúsági elnök: Batta Mihály, titkár: Gólya András; lelki vezető: Csollák Lajos káplán, később Várnai Béla káplán. Összesen 35-36 műkedvelő színelőadást tartottak, pl: Vén bakancsos, Isten kardja c. darabok szerepeltek a műsoron. Meg kell említeni Kovács László kántor urat, aki népi táncok, színelőadások rendezésével, vidéki szereplések szervezésével tett sokat a mozgalomért.

1941-ben a turai KAL belépett az országos testületbe. Ekkor az ifjúsági elnök: Galyó László, a titkár Csányi István volt.

A mozgalom teljes neve: KATOLIKUS AGRÁRIFJÚSÁGI LEGÉNYEGYLETEK ORSZÁGOS TESTÜLETE, a rövidebb, ismertebb neve: KALOT. Ez a mozgalom fel akar készíteni a nagy emberi útra, mindent megtesz, hogy rendes, az életre felkészült ember lehess. Célja, jelmondata: "Krisztusibb embert, műveltebb falut, életerős népet, önértetes magyart". A köszöntés: ADJON ISTEN!

A KALOT 1935-ben indult a szegedi tanyák világából P. Kerkai Jenő jezsuita atya indította el, két civil munkatársával: Ugrin Józseffel és dr. Farkas Györggyel. A mozgalom hamar eljutott mindenfelé. Mi volt ennek a titka? Két dolog. Az egyik az, hogy nagy volt a fiatalság lelkeben a várakozás, a másik meg az, hogy az elindítók és hívők nem riadtak vissza semmi nehézségtől (ami bőven volt) mert tudták, hogy Isten szándéka szerint való küldetésük van.

Krisztusibb embert: Krisztusi lelkű parasztembert akart a KALOT kinevelni. Ezért voltak országos imaórák, lelkigyakorlatok. Állandó lelki irányítás az összejöveteleken is. A mozgalom kezdettől tudta ugyanis azt az igazságot, hogy a lelkület átforgalmazása nélkül nincs új élet.

Műveltebb falut: Jó könyvekkel látta el az ifjúságot. Felkarolta a falu műveltségének ügyét. Gazdasági tanfolyamokat rendeztek. Népfőiskolákon az első tíz év alatt 35.000 legény kapott természettudományi, gazdasági számtani, irodalmi képzést. Öseinktől örökölt hagyományokat ápoltak. A falu színpadán népi színművek, népdalok, népi tánc, műkedvelő előadásokat rendeztek. A mozgalom célkitűzéseit a papság és a művelődések szolgálói a tanítók is támogatták. Feladat volt, a művelődés tüzét minél több magyarban meggyújtani!

Életerős népet: Legyen Igazság! Az első, ami bennünket megerősít: a szociális igazságosság. Az erős nép nem attól függ, hogy mekkora a száma, hanem milyen műveltségben, jellemben és gazdasági életben. Meg kell valósítani az általános jólétet.

Önértetesebb magyart: Kötelessége az embernek, hogy megismerje azt a népet, amelyből való és élje annak a népnek a hagyományait, szokásait, művészetét, amelyhez tartozik. Ez ad magyar tudatot. Táncainkat és népdalunkat meg kell ismerned. Egy népnél sem vagyunk utolsóbbak (régí mondás már ez). Ézer esztendő óta benne élünk a kereszténység nagy testvérségében. A porladó ősök és sorsunk mind ide kötnek minket. A hazaszeretet számunkra megtartó erő, amely egy népbe kovácsol minket. At kell élned ezt a csodálatos érzést, amit e néphez való tartozás jelent.

Róma üzenete a mozgalomnak: (Rövid kivonat a levélből)
"Szeretett fiaimnak a Magyar Agrárifjúsági Mozgalom KALOT vezetőinek.

Az Egyháznak és a Hazának jobban nem is szolgálhatnátok mint azzal, hogy az agrárifjúságból olyan földműves réteget neveltek, amelyben az istenfélelem, Jézus Krisztus szeretete és kegyelme mélységesen meggyökerezik. Őrizzétek meg és értékesítsétek a magyar műveltségnek értékeit, amely a tiszta kereszténységgel párosult. Rátok és az egész mozgalomra adjuk apostoli áldásunkat.

Róma, 1939. szeptember 8. XII. Pius pp."

(Részletek Bálint József 50 évvel ezelőtt 1946-ban Budapesten megjelent kis füzetéből. Kiadta a KALOT Országos Központ II. ker. Cukor u. 3.)

Dr. Hercegh János esperes-plébános, egyházi elnök a turai KAL tagokról saját kezűleg készített névsorban 94 név szerepel. Ezt a névsort 1935. március 8-án írta alá sk. és pecsételte le, de ez év őszén már 220 tagot említ a História Domus-ban. Csányi István készített egy másik névsort, a KALOT-ba belépni szándékozó ifjúsági vezetőkről és tagokról, ezen sajnos nincs évszám. Dr. Hercegh János esperes-plébános úr lejegyzése szerint 1941. év folyamán a helyi Katolikus Agrárifjúsági Legényegylet belépett a KALOT országos testületbe, az 1935-ben alakult Jézus-szíve Leánykör pedig a KALÁSZ országos szervezetbe. "Mindkét egyesület nagyon szépen működik együttesen. Nagy hatással van a hűdlet elmélyítésére. Szeretetakciókban tevékenykednek. Szindarabokat, estélyeket rendeznek. 1945-ban Vácott egyházmegyei KALOT napon 50 turai legény vett részt, és bemutatón színművel szerepelt." Eddig a bejegyzés.

A háború után, 1945-ben Turán is nagy lelkesedéssel indult újra a Katolikus Legényegylet, a KALOT. Ifjúsági elnök: Köles András; titkár: Tóth Gábor; lelki vezető: Ocsai György és Kovács András káplánok. Új zászlószenteléssel és újabb tagokkal fellendült a társadalmi élet. Műkedvelő színelőadásokat, bálokat rendeztek. Az összejöveteleken a lelki vezető tartott elmélkedést. A Legényegylet nagyon szépen működött, de az új államhatalom országosan feloszlatta.

A feloszlítás után még együtt maradt a tagság. 1947-ben újjászerveződött Független Ifjúság néven, amely a Független Kisgazdapárt ifjúsági szervezete volt. Az ifjúsági vezető Tóth M. József volt. Rövidesen ezt is feloszlatták. Ezután még egy kisebb közösség alakult: Egyházközségi Szent József Csoport néven. Ennek tagjai többségben iparos ifjak voltak, és a Katolikus Legényegylet szabályzata szerint működött. Ifjúsági elnök: Lukács Vilmos; lelki vezető: Budavári József káplán és Ecker Lajos káplán ("Ecker kapitány"); egyházi elnök a plébános Dr. Hercegh János. A csoport védőszentje Üdvöztőnk nevelőatyja a názareti ácsmester Szent József, aki egyúttal a tagok követendő példaképe is. Ez a kis csoport sem működhetett sokáig, mert rendőri zaklatások miatt 50-es évek elején hivatalosan feloszlott. A hivatalos megszűnés után mint baráti társaság még sokáig szervezett közös kirándulásokat a mindenkor káplán részvételével.

A régi KALOT tagok 1996. március 12-én, Bálint József SJ atya népfőiskolai előadása után találkoztak a Művelődési Házban. Ezen a találkozón megjelent: Meleg Péter, Gólya József, Sára József, Tóth Péter, Seres János, Lukács Gábor, Lukács István, Ondreász András, Csányi Sándor, Lukács Vilmos, Benkó József és Szabó László. Betegség miatt nem tudott eljönni: Tóth M. Mihály, Pásztor Mihály és Pázmándi István. A régi tagok közül kb. 28-an élnek. **Lukács Vilmos**

A múzsa esőkje

A gödöllői Juhász Gyula Városi Könyvtár fiatal tehetségek felkutatására "Így írunk mi" címmel irodalmi pályázatot hirdetett meg 1995. őszén. Az írásokat eredetileg Gödöllőről és a környező településekről várták a szerzők. A határidő lejártával a pályázat országos méretűvé növekedett. Mintegy 200 pályázó alkotásai kerültek megméréstetésre, s a legjobbak bemutatására vállalkozott a "Hajítások" e. antológia. A beküldött írásokat nyolc szakmai zsűri bírálta el: Gyurkócsics Tibor író, Szakonyi Károly író és dramaturg, Kiss Dénes költő.

Pásztor Szilvia, akit már megismerhetett a Kedves Olvasó az "A múzsa esőkje" elnevezésű rovatból, szintén pályázott verseivel. Közülük a Háború e. bejutott a legjobbak közé. Az érdeklődők a "Hajítások" e. antológiát megvásárolhatják a Juhász Gyula Városi Könyvtárban Gödöllőn. Gratulálunk Pásztor Szilviának! Örülünk ezeknek a hajításoknak, kívánjuk, hogy egyszer ország nyíljék belőlük!

HÁBORÚ

Véres szívek
Ordítva égnék,
A puszta valóság,
Fáj a létnek.

Féktelen lelkek,
Hangjai remegnek,
Nincs nyugodt perc,
Mely pihenni készlet

Vörös napkorona,
Vakít az égen,
Nincs senki,
Aki áldást kérjen.

Mindenki fél,
Mert védelem kevés,
Az öldöklés kínja lép,
S nincs menekvés.

EGY LÁT NOK A SZELLEMLILÁGBAN

A fényesség, mely nem vakít,
Hív, hogy maradjak itt,
Egyik szemem e világot látja,
Másik lenéz a hazámra.
Csak lelkem létezik,
Testem a Földön hamvazik,
S imákkal idéznek,
Hogy még egyszer visszanézzek.
Vissza az élők sorába,
Gyertyák égnék szobámba.
Már nem fogok visszatérni,
A csodában akarok élni.
Tiszta lelkek között,
Ahová bánat sose szökött.
Lelkem őrei vigyáznak rám,
Bíztatnak: mondjam imám.
Letérdelek, s kezdem szépen,
Az Úr meghallgat engem.
Lelkem "csontjai" hangosan rezegnek,
Isten előtt szavaim peregnék.
Minden bűnbánattal könnyebb,
S lelkem embertől szentebb.
Átlépek a boldogság kapuját,
Hol minden idegen, barát.
Énem a szellemben olvad,
S örökké a Mennyben marad.

Pásztor Szilvia 1996

Lukács Sándor színművész-költő 1996. április 11-én, a Költészet napján volt vendégünk. Ismerkedhettünk személyiségével, munkásságával, de mindennek előtt verseivel. Álljon most itt a bevezetőként elhangzott költemény.

A tagolás nem felel meg az eredetinek, mert - sajnós - nyomtatott formában ehhez a vershez nem sikerült hozzájutni. A Szép versek e. antológiákból megismert versei szerkesztésének és tagolásának vizsgálata és az élőszóbeli tagolás figyelembevétele volt a vezérmotívum, melynek segítségével most a Kedves Olvasó is megismerhet egyet. Jellemző rá a nagy kezdőbetűk kiiktatása, a hagyományos tagoló írásjelek - úgy mint versző és mondatvégi pont, kérdőjel, felkiáltójel - elhagyása ill. gondolatjelekkel való helyettesítése. Gyakori, hogy a tartalmilag és nyelvtanilag összefüggő szó szerkezetek szándékos sorozatossággal meg vannak bontva (ezt a módszert ennél a versnél nem alkalmaztuk), esetenként a versszak nélküli összefüggő, teljesen szabad vers.

A múzsa esőkje

Lukács Sándor: NYITÁNY

az előcsarnokban szélrázta faszorok eső utáni permetei szállnak
faltalan és mennyezetelen ez a bábeli hangversenyterem

fejek - nyakkal és nyakatlanul - a földszinten és az emeleten
magasan ringó csillárok fénye hamvad a fáradt szemekben
várakozunk és vegetálunk még a sötétben -
de lehetetlen -

majd kar suhint -
frakk redőzik a háton csapkod a mélyben a fecskefarok és felpúposodnak a gondolatok -
vezényli változó karmesterét
a mindenkori zenekar ---

AZ IDŐ

I.

A jövőből jelen
A jelenből múlt
A múltból minden
A mindentől semmi
A semmitől ... semmi.

II.

A szétkent percek szobám falán
Ugyan hová lesznek majd azután
I hogy perctársaik leváltják őket
S lebegve hagynak itt háztetőket
Fákat hegyeket légkört a Földet
Immár nem idegesítve többet
Ötmilliárd halálraítéletet
Akik mint megannyi kis kísértet
Rohangálnak elmúlásuk után
A gázipalack esendjében és bután
Propán vagy talán inkább profán
Szavakat mormolva, hogy kell a pénz
Belsőleg letolja, hogy millió kéz
Nyúlna rántott húsuk után: "Talán
szórnám szét esontjaim és a kutyák
ennék meg köszönöm nem ez útját
választom, hogy halhatatlan legyek"
S az idő csak halad útjában hegyek
Nem állnak marad a kent látomás
A falon: másodperckattogás.

III.

Hát így jár az idő és úgy érzem
Nagyon gyorsan lábon vagy kézen
Kéne fognom képességeim
És leírni mindent mit érzéseim
Keresztül ad ez az élet tényleg
Mi az az élet? Milyen tények
Vagy máshová mutató fények? (Lee)

CÍM NÉLKÜL

Egy tekintet egy mosoly
Az idegrendszeren oly
Furesa valami fut végig
Rég volt ilyen s félig
Érthetetlen, hogy most mért
E hülye helyzet (a betűk kedvéért)
Mi lesz most talán
Egy rés az idő falán
Amin kibújhatok és ott
Boldogság-vagy milyen albumot
Nyitnak fel előttem? De lehet
Hogy csak esapda és mehet
Akkor gonosz érzések bulija:
"Nézd a hülyét egyből hogy fújja
A takarodót vissza, de már késő
Mert bezártuk a rést s ő
Itt marad. Megforgatjuk, összetörjük
Lelkét szőnyegünkbe szőjük
És azt terítjük mosolyogva azok elé
kik ez után jönnek majd esapdánk felé."
Szóval nem tudom mi lesz
De nem biztos, hogy ki vesz
Belőlem példát vagy bármit
Az megtartja azt és bár itt
Meg kell jegyezzem: valószínű
Leszek én még boldog
(Ugyebabámihajesuhaj) pár dolgot
Kérdést fel kell azért tegyem:
Kivel, mikor, milyen magas hegyen?

(Lee)

Turai Önkormányzat Házi Gyermekorvosi Szolgálat

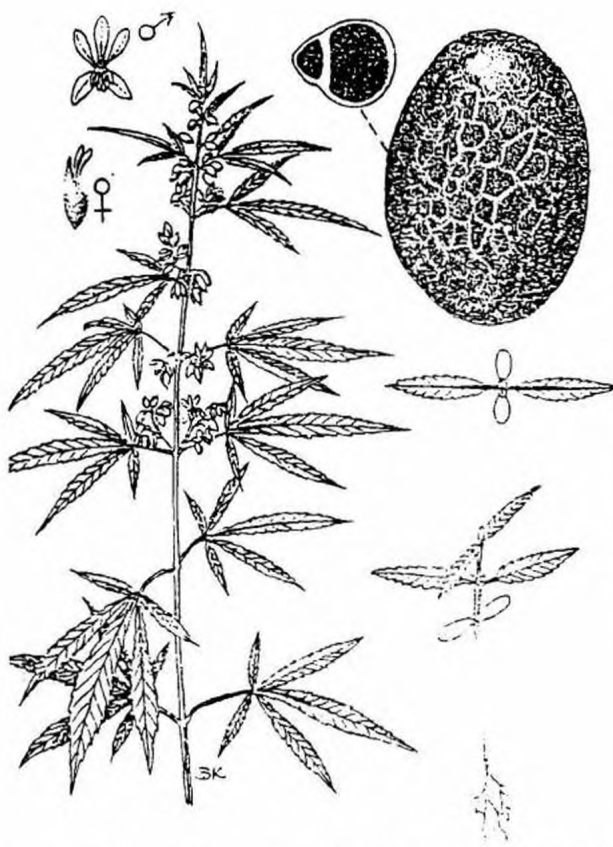
Tisztelt Polgármester Úr!

Ön által is ismeretes, hogy korunk egyik népbetegsége az allergia. Községünk gyermeklakosságának jelentős hányadát szintén sújtja ez a betegség. Nyár elején a vadkender és a parlagfű virágzása lényeges szerepet játszik ezen betegek tüneteinek megjelenésében. Az allergiás rhinitis, az asthma bronchiale, a bronchitis obstructiva kezelése főleg ezeknél a gyermekeknel jelent nagy problémát. Célszerű volna a betegség megelőzése. Ehhez kérem Polgármester Úr segítségét, mivel községünk területén az utak mentén elszaporodott a vadkender és a parlagfű.

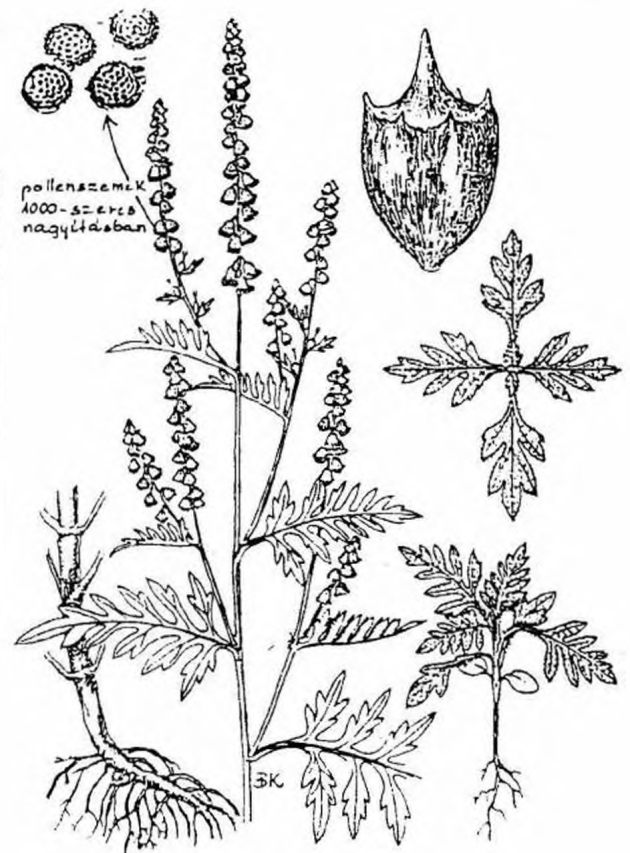
Kérem, hogy a vadkender és parlagfű irtását községünk területén kezdjek meg a gyermekek és a felnőtt lakosság allergiás megbetegedéseinek csökkentésére, a tünetek jelentkezésének megelőzésére.

Fáradkozásukat előre is köszönöm a gyermekek és a felnőttek nevében egyaránt.

T u r a, 1996. június 25.

Dr. L é v a i Mária
házi gyermekorvos

Cannabis sativa L. - Kender /vadkender/
(ssp. spontanea)
(ssp. sativa)

Ambrosia elatior L. - Parlagfű

**Felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy Tura községben
1996. július 29 - augusztus 16-ig
TÜDŐSZŰRÉST TARTUNK!**

A vizsgálat ideje:

hétfő, szerda: 13 - 19 óráig

kedd, csütörtök, péntek: 8 - 14 óráig

Helye:

Bartók Béla Művelődési Ház Tura

Mindenkinek saját érdeke, hogy betegségét idejében felismerjék és gyógyítsák!

**A TURAI KÖZSÉGI SPORTKLUB
PÁLYÁZATOT HIRDET**
a sporttelep utcai parkoló
felőli szabad területén

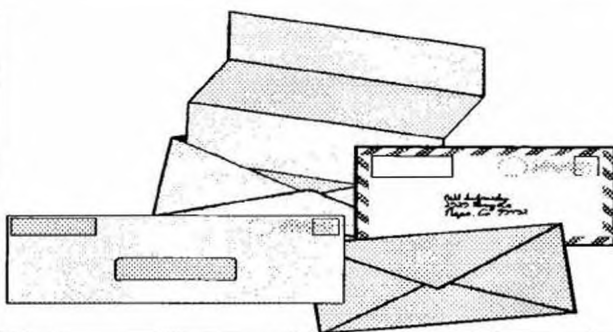
**VENDÉGLÁTÓIPARI EGYSÉG
LÉTESÍTÉSÉRE.**

📞 **Érdeklődni:** 📞
a **06 60 343 299-es**
és **06 30 214 960-as**
telefonszámokon!

A pályázat
LEADÁSI HATÁRIDEJE:

1996. 08. 31.

Helye: **TKSK Sportpálya,**
PÉNTEK 18-20 ó

Tisztelt Lukács Úr!
Kedves Gábor Bácsi!

A Turai Hírlap márciusi számában leközölt levélre néhány gondolatlan - úgy érzem - kötelességem reagálni.

A kérdéses fák kivágásával kapcsolatban a képviselő-testület döntését nem kívánom felülbírálni, a testület bölcsen a fokozatos kiváltásról döntött. Mivel a számított terület több irányból megközelíthető, az azonnali fakivágástól valóban célszerű eltekinteni. A fák kora még nem hasonlítható a piactéri fák korához, a veszélyességük a korukkal együtt növekszik. A kiváltási ütemterv szerint - melynek pénzügyi hátterét pályázatból próbáljuk előteremteni - ez a gond hamarosan megoldódik. A közös problémák megoldásához mindkét fél részéről türelemre és jóakaratra van szükség. A fák nem egy-két év alatt nőnek meg, pótlásuk viszont mindannyiunk érdeke.

A „ki az igazi polgármester Turán” feltejt kérdése pedig úgy látom, Gábor bácsi azon belső indíttatását tükrözi, hogy ha Ő lenne a polgármester, akkor csakis az történelem és történése, amit személy szerint akar. Mivel én nem érzem magam ilyen bölcsnek és csalahatalomnak, ebből a kérdésből én nem kívánok hiúsági ügyet kreálni. A törvények a feladatokat elosztják, a polgármester távollétében az alpolgármester ismeretei és tapasztalata alapján, legjobb belátása szerint dönt.

A levél többi része inkább személyes ellenszenvet tükröz. Összefoglalva, kérem, jusson eszébe ez is, amikor mondja: „miképpen mi is megbocsájtunk...”.

A béke üdvözlését küldi:

Tóth István
polgármester

Tájékoztatjuk a Tisztelt Lakosságot, hogy
a Kovalcsik-Szöke Társas Ügyvédi Iroda tagja,

dr. KERESZTES KATALIN ügyvéd

hetente egy alkalommal **ügyfélfogadást tart.**

Művelődési Ház Tura § péntek 14 - 16 óra

Vállal szerződéskészítést, képviselést peres ügyekben, társasági
szerződés elkészítését, jogi tanácsadást.

Értesítjük a **70. ÉLETÉVÜKET MÉG BE NEM TÖLTÖTT NYUGDÍJASOKAT**, hogy
a Zsámboki úti autóbusz-forduló és Tura Vasútállomás,
valamint a Galgahévízi úti autóbusz-forduló és Tura Vasútállomás között
KEDVEZMÉNYES HELYKÖZI AUTÓBUSZ BÉRLETJEGYEK vásárlása vált lehetővé.

A kedvezményes havi bérlet ára: **507.- Ft.**

Várjuk azok jelentkezését, akik e kedvezményt igénybe szeretnék venni.

Jelentkezés: **POLG.MEST. HIV. MŰSZAKI CSOP.** (3. sz. iroda) **MINDEN HÓNAP 20-IG**

SPORT SPORT SPORT SPORT

Ismét sikeresen telt el egy év - 1995/96. sporteseményei

LABDARÚGÁS

A labdarúgó szakosztály újból eredményes szezonzárást könyvelhet el. A felnőtt csapat új igazolások és sok nehézség árán megmentette a klub becsületét azzal, hogy a kiesőnek tűnő 13. helyről a biztos bennmaradást jelentő 8. helyre küzdötte fel magát. Ezzel biztosítva a falunak a következő évre is a megyei I. osztályú mérkőzéseket.

	Mérkőzések száma	Győzelem	Döntetlen	Vereség	Gólarány	Szerzett pont	Helyezés
ŐSZ	15	3	4	8	14 : 28	13	13.
TAVASZ	15	7	4	4	25 : 24	25	5.
ÖSSZESEN	30	10	8	12	39 : 52	38	8.

A sikert az alábbi játékosoknak köszönhetjük: **Játékos-edző:** Lipcsei Zoltán, Király Elek, Tóth István, Mészáros Csaba, Mayer Csaba, Nagy Csaba, Egyed János, Csoma Gábor, Győri Tibor, Nagy Gábor, Breznai Attila, Sukaj Zsolt, Pusztai József, Szénási Tibor, Budai Attila, Őszi Csaba, Varjú József, Pázmándi Csaba, Kajári Gábor.

A vezetőség munkájának köszönhetően a csapat a következő bajnokságban is együtt marad a várhatóan erősítésnek számító - Vác Samsungot és Gödöllői Verzált megjárt - **Merényi Tamással**. Tárgyalások folynak még két gödöllői játékosal.

Ifjúsági csapatunk szintén előbbre lépett az őszhöz képest, pedig ott nem volt erősítés, sőt, két meghatározó játékos helyet bérelt magának az első csapatban is. Egyébként ez egy egészséges folyamat, s emellett - ha utánpótlás-nevelésről beszélünk - az edző munkáját is az minősíti leginkább, hogy hány játékost tud a felnőtt csapathoz adni.

	Mérkőzések száma	Győzelem	Döntetlen	Vereség	Gólarány	Szerzett pont	Helyezés
ŐSZ	15	9	1	5	38 : 37	28	8.
TAVASZ	15	8	2	5	26 : 20	26	5.
ÖSSZESEN	30	17	3	10	64 : 57	54	5.

Ifjúsági csapatunk sikerét elérték: **Varjú József, Miró Gábor, Láng József, Fodor Sándor, Pécsi István, Sallai Zoltán, Bata Balázs, Babinecz Gergely, Tóth Ákos, Pásztai Attila, Pázmándi Csaba, Szilágyi József, Kátai Krisztián, Kuti László, Diós Dániel, Pálincás Sándor, Hubert Norbert, Vasas Róbert, Király Zoltán, Drégeli Ádám, Jónás Sándor, Szénási Tibor. Edző: Csányi István.**

Serdülő és előkészítő csapataink szerepeltek a legsikeresebben. Mindkét gárda bajnokságot nyert, magasan megelőzve ellenfeleit és végig őrizve 1. helyezését.

SERDÜLŐ

	Mérkőzések száma	Győzelem	Döntetlen	Vereség	Gólarány	Szerzett pont	Helyezés
ŐSZ	12	10	1	1	45 : 7	31	1.
TAVASZ	12	10	1	1	47 : 8	31	1.
ÖSSZESEN	24	20	2	2	92 : 15	62	1.

ELŐKÉSZÍTŐ

	Mérkőzések száma	Győzelem	Döntetlen	Vereség	Gólarány	Szerzett pont	Helyezés
ŐSZ	5	5	-	-	24 : 1	15	1.
TAVASZ	5	5	-	-	23 : 2	15	1.
ÖSSZESEN	10	10	-	-	47 : 3	30	1.

A serdülő bajnokok: **Tóth Gergely, Matos Tamás, Diós Gábor, Bata István, Kis Gábor, Szekeres Gergő, Gólya István, Benke Balázs, Nagy Szilárd, Hegedűs József, Szénási Dezső, Hubert Norbert, Gólya Tamás, Drégeli Ádám, Diós Dániel, Kuti László, Kátai Krisztián, Jónás Sándor, Szilágyi László. Edző: Csányi István.**

Az előkészítő csoport bajnokai: **Megeyi Richárd, Sima Zsolt, Homolya Gábor, Hegedűs József, Szekeres Gergő, Drégeli Ádám, Soós Attila, Diós Dániel, Szénási Dezső, Nagy Szilárd, Matos Tamás, Gólya István, Kuti Tamás, Csorba Richárd, Liszkai József, Bacsa István, Kuti Zsolt, Vilhelm Tamás. Edző: Csányi István.**

Bajnokaink határainkon túl is dicsőséget szereztek falunknak és egyesületünknek. A németországi Germeringben keményen meggleckéztetve ellenfeleiket kupagyőztesek lettek három német és egy szlovák csapat előtt.

Mérkőzési eredmények: TURA KSK - SV PLANEGG (4 : 0); TURA KSK - SC FÜRSTENFELDBRUCK (4 : 2); TURA KSK - SG UG GERMERING (10 : 0); TURA KSK - TJP DUBOVA (0 : 0)

Helyezések: 1. TKSU TURA /Ungarn/ (17 : 2); 2. TJP DUBOVA /Slovakei/ (14 : 3); 3. SC FÜRSTENFELDBRUCK (7 : 9); 4. SV PLANEGG (4 : 11); 5. SC UG GERMERING (3 : 21)

A torna gólkirálya: **Gólya István**. Reméljük, jövőre is ilyen büszkék lehetünk a kissrácokra!

KÉZILABDA

A női és férfi csapataink a Pest megyei szupercsoportban szerepeltek közepes eredménnyel.

NŐI	Mérkőzések száma	Győzelem	Döntetlen	Vereség	Gólarány	Pontszám	Helyezés
FELNŐTT	15	4	1	10	236 : 269	9	7.

SPORT SPORT SPORT SPORT

A csapat tagjai: Tóth Mihályné, Pásztor Ildikó, Vandornyikné Sára Ilona, Szlucska Jánosné, Gohér Jánosné, Fekete Enikő, Nagy Tünde, Petrovicsné Darók Andrea, Szécsényi Mária, Nagyházi Judit, Száraz Gabriella. Edző: Polonkai Józsefné.

IFJÚSÁGI	16	1	2	13	196 : 278	4	9.
----------	----	---	---	----	-----------	---	----

A csapat tagjai: Sipos Brigitta, Srej Beáta, Miklós Eszter, Hidvégi Brigitta, Tóth Gabriella, Szécsényi Mária, Székely Andrea, Száraz Gabriella, Békési Judit. Edző: Polonkai Józsefné.

FÉRFI FELNÖTT	16	5	1	10	353 : 388	11	7.
IFI	16	4	-	12	239 : 350	8	7.

A csapat tagjai: Szlucska János, Marinka József, Tuka Zoltán, Tóth István, Tóth László, Raffai Zoltán, Raffai Sándor, Liskai József, Elter Csaba, Barabás László, Kajtor Krisztián.

(Mindkét csapat játékosainak egyöntetű döntése alapján a következő szezont a Pest megyei I. osztályban kezdik el.)

Minden sportolónak további sok sikert kívánunk!

A Vezetőség

ÚJRA SIKERES A MAGYAR FOCI

A németországi Germeringben rendezett nemzetközi labdarúgótornán a TKSK TURA csapata megnyerte a kupát 1996. május 25-26-án a SC-Unterpfaffenhofen - Germering Sportegyesülete ezzel a nagyszerű nemzetközi labdarúgótornával ünnepelte meg fennállásának 40 éves évfordulóját.

A turai csapat május 24-én éjjel indult útnak, s másnap koradélután érkezett meg a Münchenhez közeli gyönyörű bajor kisvárosba. A torna május 25-én reggel 8 órakor az ünnepélyes megnyitóval kezdődött. Irek, szlovákok, németek és magyarok csapatai sorakoztak fel a Sportcentrum pályáján. A rendezők minden csapatot anyanyelvén köszöntöttek, majd elhangzottak a nemzetek himnuszai, és a fúvószenekar a résztvevő nemzetek dalaiból játszott; a magyaroknak csárdást. Közben bemutatták a csapatokat.

Szlovákia: TJP DUBOVA; TJ SK BANSKA BYSTRICA

Mindkét szlovák csapat az Alacsony-Tátra vidékén él. A nehéz éghajlati viszonyok ellenére első számú sport a futball. A játékosok kiválasztása speciális osztályokból történik, képességeik és eredményes területi fellépésük szerint.

Irország: St. JOSEPH'S BOYS DUBLIN

Fáradhatatlanul küzdenek, mérhetetlen energiával és akarattal. Közülük a legjobbak profi játékosként a Manchester Unitedben folytathatják pályafutásukat.

Németország: SC Unterpfaffenhofen-GERMERING C1-D1 Jugend; SV PLANEGG; TSV GILCHING; SC FÜRSTENFELDBRUCK

A hazai résztvevők a Bayernliga és Kreisliga utánpótlását nevelik, a legeredményesebb játékosait küldték pályára.

Magyarország: TKSK TURA Serdülő I-II.

A tornát a Tura - Planegg mérkőzés nyitotta meg. A turaiak hatalmas lelkesedéssel és nagy izgalommal kezdtek játszani, nagypályán, 25 perces félidőkkel. Eredmény: 4:0.

Dregeli Ádám naplót vezetett a gólokról. Íme az első mérkőzés:

1. gól: Megnyitottam egy 30 m-es szabadrúgással a tornát /felsőléc alá/.
2. gól: Beadás. Nagy Szili kapásból belőtte, 14-15 m /szélső o./
3. gól: Szóló. /Gólya Isti/ A kapust úgy átfűzte, hogy görcs lett rajta, begurította 1 m-ről.
4. gól: Szöglet. Szopi /Szénási Dezső/ háromszor belelőtte 1 m-ről a kapusba a labdát, aztán jött Szilike és begurította.

Az első nap után még minden lehetségesnek tűnt. A második napon egész napos szakadó esőben teljes erőből küzdöttek a fiúk a győzelemért. Vízilabdához hasonló mérkőzésen a házigazdákat /SC UG/ 10:0-ra verték, majd következett a döntő Dubova csapatával. A torna legizgalmasabb pillanatait éltük át. Nyomasztó volt a tudat, hogy nem szabad veszíteni. Így fordulhatott elő,

hogy sorra kihagyták a gólhelyzeteket. Az ellenfél nagyon keményen játszott, de nem bírt a turai játékosokkal. Egeredmény: 0:0. Így a jobb gólaránnyal Tura Serdülő II. csapata első, Serdülő I. csapata az ötödik helyen végzett. A fiúk usztak a boldogságban, majd a pályát borító vízben. Az eredményhirdetésen a serlegek, érmek átadásánál lengett a magyar zászló, zengett a Sportcentrum a turai csapat énekétől:

"Élesebb legyél a késnél, harcosabb a szenvedélynél,
mert az egész világ tudja, hogy Turánál nincsen jobb, jobb, jobb!
Hajrá Tura! Hajrá Tura!"

A hétfő éjszaka hazaérkező játékosokat a szülők tapssal, vendéglátással fogadták. Az eseményről tudósító német újságban így értékelték: "A legszimpatikusabb csapatok egyike a TKSK TURA volt. Sportszerű, fegyelmezett játékukkal megérdemelten nyerték el a kupát."

*/A fordításokat Kiss Gáborné végezte/
G. I.*

Gólya István - a gólkirály - akcióban

ANYAKÖNYVI ADATOK:**Születés:**

Csörgi Katalin	(1996. 05. 30.)
Garamszegi Anett	(1996. 05. 05.)
Gyeván Martin	(1996. 04. 11.)
Horváth Krisztián	(1996. 05. 30.)
Kele Zsófia Patricia	(1996. 03. 19.)
Kovács Kitti	(1996. 03. 26.)
Kovács Zsófia	(1996. 06. 02.)
Kutka Gyula	(1996. 04. 10.)
Németh László	(1996. 05. 15.)
Pócs Gergő Tibor	(1996. 05. 01.)
Szabó Norbert	(1996. 05. 07.)
Szepesi Dániel	(1996. 05. 23.)
Szilágyi Adrián	(1996. 04. 16.)
Tasnádi Rajmund	(1996. 04. 16.)
Tellér Andrea Agnes	(1996. 05. 17.)
Téglás Eszter	(1996. 06. 10.)
Vidak Akos	(1996. 04. 21.)
Vidak Cintia	(1996. 04. 08.)
Vidak József	(1996. 03. 19.)
Zsiros Dániel	(1996. 04. 04.)

Házasságkötés:

Bencze Attila - Tóth Eszter
Borsos Béla - Pencz Beatrix
Csányi László - Dolanyi Éva
Dobroviczki Zoltán - Pongó Eva
Kátai Csaba - Szénási Rozália
Komlósi Károly - Vidák Melinda
Mátrai László - Pálkás Krisztina
Mezei Csaba - Horváth Annamária
Szénási Szilveszter Csaba - Gulyas Krisztina
Szilágyi József - Károly Erika
Szilágyi József - Klinovics Mónika
Villányi Zsolt - Horváth Edit

Halálozás:

Bata Vince Pálné.	(86 éves) Sport út 4.
sz.: Erdélyi Erzsébet	
Benkó László	(55 éves) Alsóerdősor 46.
Csányi János	(33 éves) Szövetség út 47.
Csányi Sándor	(42 éves) Szegfű u. 4.
Csörgi Jánosné.	(84 éves) Petőfi tér 14.
sz.: Nagy Anna	
Csörgi Sándor	(74 éves) Arany J. út 18.
Deme Ferencné.	(81 éves) Aradi u. 60.
sz.: Lévai Erzsébet	
Fekete István	(62 éves) Verseny u. 12.
Gábor Jánosné	(62 éves) Szövetség út 67.
Gólya Jánosné.	(55 éves) Délibáb út 7/a.
sz.: Szabó Ilona	
Hegyi Gyuláné.	(82 éves) Szt. István út 62.
sz.: Molnár Mária Anna	
Hubert László	(46 éves) Szt. Istv. út 42/a
Juhász Istvánné.	(73 éves) Szt. István út 62.
sz.: Zsigó Mária	
Lévai Péter	(76 éves) Rákóczi út 78.

Lukács Józsefné.	(66 éves) Rákóczi út 86.
sz.: Mácsai Erzsébet	
Maczkó Mihály	(85 éves) Hatvani út 18.
Maczkó Péterné.	(82 éves) Szt. István út 6.
sz.: Szántai Mária	
Mester Lajos	(51 éves) Kossuth L. 117.
Mosonyi Rezső Ottóné.	(84 éves) MÁV Vasútáll.
sz.: Teknős Jolán Mária	
Mojzsis Gyuláné.	(81 éves) Rákóczi út 97.
sz.: Léber Anna	
Pásztai Józsefné.	(93 éves) Zsámboki út 6.
sz.: Batta Julianna	
Prima Ferencné.	(76 éves) Nyárfa út 17.
sz.: Veszélka Erzsébet	
Rácz Ferenc	(56 éves) Bajcsy-Zs. út 17.
Sára István	(62 éves) Széchenyi u. 11.
Sára Istvánné.	(74 éves) Kossuth út 55.
sz.: Gólya Ilona	
Seres Mihály	(80 éves) Szt. István út 85.
Szabó István András	(78 éves) Szt. István út 62.
Szabo Istvánné.	(77 éves) Puskin tér 24.
sz.: Pecze Ilona	
Szabó Sándor	(69 éves) Temető út 7.
Szilágyi Mihályné.	(73 éves) Arany J. u. 32.
sz.: Tóth Rozália	
Tóth István	(85 éves) Nyárfa út 23.
Tóth László	(71 éves) Verseny u. 8.
Tóth-Zsiga Miklós	(74 éves) Galga út 5.
Zsiros János	(46 éves) Alsóerdősor 62.

**Hirdetési és reklámlehetőség
a Turai Hírlapban:**

1/ 1 oldal:	6.000 Ft
1/ 2 oldal:	3.000 Ft
1/ 4 oldal:	1.500 Ft
1/ 8 oldal:	750 Ft

**Hirdetésfelvétel a Műv. Házban és a
Polgármesteri Hivatalban!****A Turai Hírlap vásárlási helyei:**

Nagyközségi Könyvtár, Posta, Piac tér (Atsné), Takarékszövetkezet, Vasúti hírlapárus, Éliás Zoltán (Tura, Petőfi tér 7.), Mini Presszó (Honvéd utca), Sláger ABC (Zsámboki út), Pékség, Napsugár élelmiszerüzlet (Régi vásártér 15.), Samu Gazda mezőgazd. boltja (Szt. István út 82.)

Turai Hírlap - közéleti havilap -

Kiadja a Turai Nagyközségi Polgármesteri Hivatal

Felelős kiadó: Tóth István polgármester

Megb. szerk.: Seres Tünde

6. évfolyam 4-6. szám

Nytsz.: B/BHF/567/P/91.

Levélcím: PH. 2194 Tura.

Műv. Ház 2194 Tura, Bartók tér 3.

Készült: 600 példányban a RO-LA Kft.

nyomdaüzemében Valkón

Felelős vezető: Rózsavölgyi Sándor